

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

**КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список**

Випуск 4

**Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року**

КИЇВ 2025

УДК 008
К 90

Укладачі: **О. Ф. Білоконь**
Т. Б. Благодарєва
О. В. Панінатченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип.4, 2025 / уклад. О. Ф. Білоконь,
К 90 Т. Б. Благодарєва, О. В. Панінатченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ;
М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого,
Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2025. – 60 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2025

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Дрозд, Катя. Гріхи та чесноти: як журнал «Праведниця» спокушає читати про українську культуру [Електронний ресурс] / Катя Дрозд, Ігор Тимошук ; [розмовляла] Катерина Яковленко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 21 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/997397-grihi-ta-cesnoti-ak-zurnal-pravednica-spokusae-citati-pro-ukrainsku-kulturu/>.

Незалежна графічна дизайнерка, яка працює з мистецькими інституціями, media й бізнесами та мультидисциплінарний графічний дизайнер, магістрант-культуролог, куратор, які випускають незалежний журнал «Праведниця», про його назву, тематику видання, чи отримували негативну реакцію та які тексти варто прочитати, щоб зрозуміти українську культуру.

2. Платонова, Анастасія. Культурний план. Чого очікувати від нової стратегії розвитку культури до 2030 року? [Електронний ресурс] / Анастасія Платонова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/239655/2025-04-03-kulturnyy-plan-chogo-ochikuvatyi-vid-novoi-strategii-rozvytku-kultury-do-2030-roku/>.

Форум «Стратегія розвитку культури в Україні 2025–2030: ключові кроки реалізації» (м. Київ)

3. В Україні оновлюють систему підготовки реставраторів – МКСК [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України]// Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986852-v-ukraini-onovluut-sistemu-pidgotovki-restavradoriv-mksk.html>.

Про виступ заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України С. Беляєва під час форуму.

4. В Україні планують створити єдиний цифровий музей пам'ятних місць [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3986855-v-ukraini-planuut-stvoriti-edinij-cifrovij-muzej-pamatnih-misc.html>.

Про виступ першої заступниці міністра розвитку громад та територій України А. Шкрум під час форуму.

5. Стратегія розвитку культури України є унікальним документом для ЄС – Наджос [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986912-strategia-rozvitku-kulturi-ukraini-e-unikalnim-dokumentom-dla-es-nadzosa.html>.

Про виступ заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України з питань європейської інтеграції А. Наджоса під час форуму.

6. Схвалена Стратегія розвитку культури до 2030 року має бути підтримана відповідними законами – ОП [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986835-shvalena-strategia-rozvitku-kulturi-do-2030-roku-mae-buti-pidtrimana-vidpovidnimi-zakonami-op.html>.

Про виступ заступниці керівника Офісу Президента України О. Ковальської під час форуму.

7. У Києві відбувся форум «Стратегія розвитку культури в Україні на 2025–2030 роки» [Електронний ресурс] / Пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383714>.

Про головні теми форуму та виступ заступниці голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Є. Кравчук у межах заходу.

8. Українська культура має стати одним із драйверів демократичної трансформації – Точицький [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986819-ukrainska-kultura-mae-stati-odnim-iz-drajveriv-demokratichnoi-transformacii-tocickij.html>.

Про виступ міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького під час форуму.

Теорія культури

9. Петренко-Цеунова, Ольга. Чому термін «Розстріляне відродження» зазнає критики [Електронний ресурс] : [докладно про основні аргументи, які висувують літературознавці проти терміна «Розстріляне відродження», та про альтернативні назви] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://tyzhden.ua/chomu-termin-rozstriliane-vidrozhennia-zaznaie-krytyky/>.

Історія культури

Див. № 72.

Культура і суспільство

10. Горлач, Поліна. Співпереживання, емпатія та історична пам'ять: що таке День жалоби та чому його відзначення важливе для суспільства [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/994453-spivperezivanna-empatia-ta-istoricna-pamat-so-take-den-zalobi-ta-comu-jogo-vidznacenna-vazlive-dla-suspilstva/>.

11. Спроби влади послабити інституцію Уповноваженого із захисту державної мови є безвідповідальними й неприйнятними – заява українських

громадських організацій [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189086/>.¹

Див. № 68, 96.

Культура і держава. Культура і влада

Див. № 11, 226.

Інформаційна політика

12. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] оголосило конкурс на створення газет для жителів прифронтових і деокупованих територій [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3978569-mksk-ogolosilo-konkurs-na-stvorennia-gazet-dla-ziteliv-prifrontovih-i-deokupovanih-teritorij.html>.

Див. № 101, 108, 114.

IV Міжнародний форум Kyiv StratCom Forum «Інформаційна стійкість України в умовах глобальних змін» (м. Київ)

13. Брайлян, Єгор. Координація, залучення, ресурси: співпраця України та партнерів по ЄС і НАТО зі стратегічних комунікацій [Електронний ресурс] / Єгор Брайлян // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240327/2025-04-25-koordynatsiya-zaluchennya-resursy-spivpratsya-ukrainy-ta-partneriv-po-ies-i-nato-zi-strategichnykh-komunikatsiy/>.

Про учасників і основні питання панельної дискусії «Єдиний фронт: посилення співпраці союзників у StratCom» у межах форуму.

14. Лигачова, Наталія. Інформаційна стійкість суспільства: чи потрібне «міністерство правди»? [Електронний ресурс] / Наталія Лигачова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/community/article/240366/2025-04-28-informatsiyna-stiykist-suspilstva-chy-potrebne-ministerstva-pravdy/>.

Про основні проблеми, що обговорювались під час панельної дискусії «Розбудова інформаційної стійкості: загальносуспільний підхід в Україні» у межах форуму.

15. Освіченість і культура є запорукою стійкості суспільства до інформаційних загроз – Точицький [Електронний ресурс] // Укрінформ :

¹ Див. також: «Це грає на руку росії». Активісти занепокоєні через втручання в призначення нового мовного омбудсмена [Електронний ресурс] // Твоє місто : медіахаб : [портал]. 2025. 25 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.04.2025.

https://tvoemisto.tv/news/gromadski_organizatsii_obureni_kandydatamy_na_posadu_movnogo_ombudsmena_175539.html.

[інтернет-платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3985652-osvicenist-i-kultura-e-zaporukou-stijkosti-suspilstva-do-informacijnih-zagroz-tocickij.html>.

Про виступ міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького під час форуму.

16. Пилипенко, Андрій. Вадим Скібіцький: «росія намагається повернутися в інформаційний простір Європи» [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко, Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240283/2025-04-24-vadym-skibitskyi-rosiya-namagaietsya-povernutysya-v-informatsiynny-prostir-ievropy/>.

Про виступ представника Головного управління розвідки Міністерства оборони України В. Скібіцького під час панельної дискусії «Стратегічна комунікація України у воєнний час» у межах форуму.

17. Пилипенко, Андрій. Георгій Тихий: «Ми маємо не дати нікому виставити Україну як сторону, яка не хоче миру» [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко, Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240295/2025-04-24-georgiy-tykhyi-my-maemo-ne-daty-nikomu-vystavyty-ukrainu-yak-storonu-yaka-ne-khoche-myr/>.

Про виступ речника Міністерства закордонних справ України Г. Тихого під час дискусійної панелі «Інформаційна війна: координація багаторівневої оборони» у межах форуму.

18. Пилипенко, Андрій. Державні витрати росії на пропаганду у 2025 році склали 1,4 мільярда доларів [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко, Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240328/2025-04-25-derzhavni-vytraty-rosii-na-propagandu-u-2025-rotsi-sklaly-14-milyarda-dolariv/>.

Про виступ представника Служби зовнішньої розвідки України О. Александрова на форумі.

19. Пилипенко, Андрій. Людмила Конозенко: «Якщо медіа маленькі – це не означає, що вони неважливі» [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко, Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240305/2025-04-25-lyudmyla-konozenko-yakshcho-media-malenki-tse-ne-oznachaie-shcho-vony-nevazhlyvi/>.

Про особливості своїх регіонів та як змінювалася ситуація з комунікаціями від початку війни до тепер у виступах комунікаційників трьох ОВА – Сумської – Л. Конозенко, Херсонської – О. Толоконнікова і Харківської – Я. Бережної під час дискусійної панелі «Комунікації на прифронтових та тимчасово окупованих територіях: виклики, рішення, спротив» у межах форуму.

20. Пилипенко, Андрій. Навіщо росії победобесіє та що Україна може протиставити історичній пропаганді [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко //

Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240395/2025-04-29-navishcho-rosii-pobiedobiesiie-ta-shcho-ukraina-mozhe-protystavyty-istorychniy-propagandi/>.

Про учасників і головне з панельної дискусії «Історія як зброя: російський культ перемоги та маніпуляції з пам'яттю про Другу світову війну» у межах форуму.

21. Пилипенко, Андрій. «Стійка Україна важлива для стійкої Європи». У Києві розпочався Kyiv Stratcom Forum 2025 [Електронний ресурс] / Андрій Пилипенко, Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240284/2025-04-24-stiyka-ukraina-vazhlyva-dlya-stiykoi-ievropy-u-kyievi-rozpochavsya-kyiv-stratcom-forum-2025/>.

Про організаторів, мету і церемонію відкриття форуму.

22. Семенюта, Ірина. Деколонізація росії: як зробити агресора безпечним для світу та самого себе [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240442/2025-04-30-dekolonizatsiya-rosii-yak-zrobyty-agresora-bezpechnym-dlya-svitu-ta-samogo-sebe/>.

Головне з виступів учасників дискусії «Майбутнє росії: деколонізація, деімперіалізація, рефедералізація» в межах форуму.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

23. 26% українських регіональних медіа працюють без зарплат – НСЖУ [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3979711-26-ukrainskih-regionalnih-media-pracuut-bez-zarplat-nszu.html>.

Про результати дослідження «Від екстрених заходів до стратегічних рішень», проведеного Нац. спілкою журналістів України на запит МКСКУ в березні 2025 р.

24. Бадюк, Олена. «Немає ні радіо, ні телебачення, обмежений інтернет»: окуповані території без українського мовлення [Електронний ресурс] / Олена Бадюк // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-ukrayinske-movlennya-v-okupatsiyi-zaborona/33381094.html>.

Про те, як росія розвиває своє мовлення на окупованих територіях півдня України, які наративи просувають для жителів цих регіонів, та як Україна намагається цьому протидіяти.

24а. Бібліотеки окупованої Луганщини отримали понад 90 тисяч пропагандистських видань [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.04.2025.

<https://litukraina.com.ua/biblioteki-okupovanoi-luganshhini-otrimali-ponad-90-tisjach-propaga>.

25. Буняк, Валерія. Media Development Foundation представив дослідження про стан українських регіональних медіа у 2024 році [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/239615/2025-04-01-media-development-foundation-predstavyyv-doslidzhennya-pro-stan-ukrainskykh-regionalnykh-media-u-2024-rotsi/>.

26. В інформаційній війні росія активно застосовує штучний інтелект – ЦПД [Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3984547-v-informacijnij-vijni-rosia-aktivno-zastosovue-stucnij-intelekt-cpd.html>.

Про різні методи поширення дезінформації та маніпулювання громадською думкою, які росія застосовує за допомогою ШІ-технологій.

27. В Україні [завдяки вжитим заходам Державного комітету телебачення і радіомовлення України] за рік зняли з продажу 7700 видань, випущених у росії та Білорусі [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3978416-v-ukraini-za-rik-znali-z-prodazu-7700-vidan-vipusenih-u-rosii-ta-bilorusi.html>.

28. В'ятрович, Володимир. «Русифікують не території, а людей»: історик [ексголова Українського інституту національної пам'яті, народний депутат України Володимир] В'ятрович про загрози поширення російського контенту [Електронний ресурс] / Володимир В'ятрович ; [записав] Віталій Бесараб // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://espresso.tv/viyna-z-rosiyeyu-rusifikuyut-ne-teritorii-a-lyudey-istorik-vyatrovich-pro-zagrozi-poshirennya-rosiyskogo-kontentu>.

29. Горон, Діана. З початку повномасштабної війни росія скоїла 833 злочини проти медіа і журналістів [Електронний ресурс] : [дані моніторингу Інституту масової інформації] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240269/2025-04-24-z-pochatku-povnomasshtabnoi-viyny-rosiya-skoila-833-zlochyny-proti-media-i-zhurnalistiv/>.

30. Корнеев, Віталій. Комунікаційне середовище в умовах трансформації медіасистеми / Віталій Корнеев, Тетяна Сащук // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 30–38.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324686>.

31. Найефективніше у блокуванні російської пропаганди з Україною співпрацює ТікТок – ЦПД [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-

платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3985573-najefektivnise-u-blokuванні-rosijskoi-propagandi-z-ukrainou-spiivpracue-tiktok-cpd.html>.

Коментар керівника Центру протидії дезінформації при Раді нац. безпеки і оборони України А. Коваленка в ефірі телемарафону «Єдині новини» щодо протидії російській пропаганді.

32. Семенюта, Ірина. Для галочки, для донорів чи для стійкості? Як працює галузь медіаграмотності та яких потребує змін [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://ms.detector.media/mediadoslidzhennya/post/37796/2025-04-15-dlya-galochky-dlya-donoriv-chy-dlya-stiykosti-yak-pratsyuie-galuz-mediagramotnosti-ta-yakyykh-potrebuie-zmin/>.

Головні тези та висновки «Дослідження ринку медіаграмотності – 2025», проведеного ГО «Інститут свідомого громадянства» (ініціатива «Як не стати овочем»).

33. Як TikTok став головним інструментом інформаційної війни проти України [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.04.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/iak-tiktok-stav-holovnym-instrumentom-informatsijnoi-vijny-proti-ukrainy/>.

Див. № 124, 159, 185.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

Великодні свята

34. [VI Всеукраїнське] Свято народного мистецтва «Великодня писанка» зібрало [в м. Вінниці] майстринь з 13 областей [Електронний ресурс] : [про учасників та програму заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3985617-svato-narodnogo-mistectva-velikodna-pisanka-zibralo-majstrin-z-13-oblastej.html>.¹

35. Асадчева, Тетяна. Писанка Київщини: відомі українці долучилися до Великоднього фотопроєкту [«Писанки Київщини», започаткованого Владою Литовченко та Вишгородським історико-культурним заповідником у співпраці з фотостудією ETHNO FASHION by POTLOVA] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева// Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111028/>.

¹ Див. також: У Вінниці [обласному центрі народної творчості] відкрилася виставка «Великодня писанка» [понад 300 творів народного мистецтва 64 майстрів] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 16 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982619-u-vinnici-vidkrilasa-vistavka-velikodna-pisanka.html>.

36. Асадчева, Тетяна. Столичний музей [Меморіальний будинок Лесі Українки] демонструє старовинні листівки Великодня [«Старовинна поштівка Великодня»]: де побачити [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111617/>.

37. В Одесі майстрині створили витинанкове панно, прикрашене унікальними писанками [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983630-v-odesi-majstrini-stvorili-vitinankove-panno-prikrasene-unikalnimi-pisankami.html>.

Про виставку, де представлено Великодне панно майстринь М. Панасюк та А. Димової, експозиції писанок майстрині І. Кривошап та писанок-витинанок майстрині Г. Щичко в Одеському обл. центрі укр. культури, а також про інші заходи центру.

38. Експозиції духовної енергетики: у Луцькій художній школі відкрили виставку «Писанковий дивосвіт» [Електронний ресурс] / [Луцька міськрада] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2025. – 17 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<https://www.volynnews.com/news/all/ekspozytsiyi-dukhovnoyi-enerhetyky-u-lutskiy-khudozhniy-shkoli-vidkryly-vystavku-pysankovyy-dyvosvit/>.

39. Етнопроект «Великдень у Луцьку»: лунали веснянки, гаївки і панував дух незламності [Електронний ресурс] / [Луцька міськрада] // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.volyn.com.ua/news/287148-vesnianky-haivky-i-dukh-nezlamnosti-u-lutsku-vidbuvsia-etnoproiekt-velykden-u-lutsku>.

Творчий захід за участі хореографічних, музичних та фольклорних колективів Волинської обл. у Палаці культури м. Луцька.

40. Кольори її творів – біле по-червоному: у Володимирі відкрили виставку відомої писанкарки [Електронний ресурс] / [Володимирська міська рада] // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<https://www.volyn.com.ua/news/286857-u-misti-na-volyni-vidoma-maistrynia-predstavyla-piv-tysiachi-pysanok>.

Виставка «Писанковий дивосвіт Тетяни Пасієвич» робіт майстрині декоративно-ужиткового мистецтва, писанкарки Т. Пасієвич у Володимирському історичному музеї ім. О. Дверницького (Волинська обл.).

41. Кривда, Марина. Великодня виставка у Києві: дерево життя і писанки як зв'язок між минулим, теперішнім і майбутнім [Електронний ресурс] / Марина Кривда // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3953/2006/188792/>.

Про виставку «Дерево життя: Великодній символ єдності» у Нац. музеї декоративного мистецтва України (м. Київ).¹

42. У Вашингтоні [Українському домі] відбувся святковий майстер-клас із писанкарства [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3979722-u-vasingtoni-vidbuvsya-svatkovij-majsterklas-iz-pisankarstva.html>.

43. У Рівному [обласній універсальній науковій бібліотеці] презентували мистецьку акцію «Великодня писанка» [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2025. – 19 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/799261-u-rivnomu-prezentovali-mistetsku-aktsiyu-velikodnya-pisanka>.

44. У Франківську [Івано-Франківському краєзнавчому музеї] 28 писанок з українськими гербами [міст, створених у техніці «пейс-арт»,] встановили рекорд України [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982418-u-frankivsku-28-pisanok-z-ukrainskimi-gerbami-vstanovili-rekord-ukraini.html>.

45. Ярема, Галина. «Писанка – це любов і добро, це – енергія, яка дає нам силу у житті» [Електронний ресурс] : у Львівському Національному музеї імені Андрея Шептицького писанкарка Галина Сиротюк представила свій доробок «Писанкові коники», який створювала понад 30 років : [про відкриття виставки] / Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://wz.lviv.ua/life/530959-pysanka-tse-liubov-i-dobro-tse-enerhiia-iaka-daie-nam-sylu-u-zhytti>.

Див. № 241, 248.

Креативні індустрії

46. У Харкові присвятили колекцію одягу митцям з будинку «Слово». [Проект реалізовано брендом They спільно з ГО «Платформа розвитку міста». Частину коштів із продажу спрямують на підтримку культурних заходів і проєктів] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3978510-u-harkovi-prisvatili-kolekciu-odagu-mitcam-z-budinku-slovo.html>.

Культура і новітні технології

47. Оцифровано архіви розтрощеного росіянами Будинку письменників [– будівлі Національної спілки письменників України] у Києві. [Оцифровані

¹Див. також: Виставка «Дерево Життя: Великодній символ єдності» [200 рідкісних пам'яток, артефактів та мистецьких творів з колекцій 7 провідних українських музеїв у Національному музеї декоративного мистецтва України (м. Київ)] [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. 2025. 4 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.04.2025. <https://ukrpohliad.org/culture/vystavka-derevo-zhyttya-velykodnij-symvol-yednosti.html>.

матеріали стануть основою для розробки проєктів реставрації та відновлення споруди у її первісному вигляді] [Електронний ресурс] // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189168/>.

Трансформація громадського простору засобами культури та мистецтва

48. На Подолі [у стінах колишнього заводу «КиївМлин»] відкривають креативний простір Mlyn design hub [Електронний ресурс] : [про простір] // Platfor.ma : [інтернет-журн.]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.platfor.ma/na-podoli-vidkryvayut-kreatyvnyj-prostir-mlyn-design-hub/>.

Краєзнавство

Див. № 55, 161.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

49. Здай кров – наповнишь культурою: у Львові стартувала акція «Наповнення» [Електронний ресурс] : [про мету і організаторів благодійної акції, яка поєднує донорство крові з можливістю безкоштовного відвідування культурних подій] // Район. Життя : [сайт]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://life.rayon.in.ua/news/797564-zday-krov-napovnis-kulturoyu-u-lvovi-startovala-aktsiya-napovnennya>.

50. Зінченко, Мар'яна. Благодійна акція «Українським дітям – українську книгу» встановила рекорд України [Електронний ресурс] : за три роки реалізації благодійної акції доставлено понад 1 млн українських книжок в міста України та в понад 32 країни світу / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/239845/2025-04-09-blagodiyna-aktsiya-ukrainskym-dityam-ukrainsku-knygu-vstanovyla-rekord-ukrainy/>.

51. Катаєва, Марія. На Київському форумі волонтерів [у межах фестивалю «Книги та мистецтво фест»] нагородили діячів культури [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/110951/>.

52. Тарнавська, Оксана. Співали, танцювали і на дрон збирали... [Електронний ресурс] / Оксана Тарнавська // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://wz.lviv.ua/life/531817-haivka-yednosti-v-shevchenkivskomu-haiu-dlia-pidtrymky-24-i-bryhady>.

Прохід та учасників благодійного етнофестивалю «Гаївка Єдності» на території Музею народної архітектури і побуту у Львові ім. Климентія Шептицького.

Див. № 46, 131, 136, 168, 255.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

Робота з дітьми та молоддю

53. Кузнєцов, Володимир. В Україні створили клуб і студію письменницької майстерності для підлітків [Електронний ресурс] / Володимир Кузнєцов, Галина Ткачук ; [записала] Анастасія Андрушко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 6 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://chytomo.com/v-ukraini-stvoryly-klub-i-studiiu-pysmennytskoi-majsternosti-dlia-pidlitkiv/>.

Організатор Студії письменницької майстерності В. Кузнєцова (м. Львів) та ініціаторка підліткового клубу книжкових досліджень «ЖоржЛаб» (м. Київ) про заняття у просторах.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю

54. Масюк, Марія. У Львові [галереї «Музей ідей»] відкрили персональну виставку [«У пошуках несвідомого»] художниці із хворобою Альцгеймера [Тетяни Левицької] [Електронний ресурс] / Марія Масюк // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

https://zaxid.net/u_lvovi_vidkrili_vistavku_kartin_82_richnoyi_hudozhnitsi_z_hvoro_boyu_altsgeymera_n1608067.

55. Скотнікова, Ольга. У Київському університеті імені Бориса Грінченка презентували довідник «30 перлин Києва» для людей із порушеннями зору [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/110746/>.

Див. № 94, 124.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Мовна політика держави

56. Здоровило, Тарас. Затверджено використання нового правопису кримськотатарської мови [на основі латинського алфавіту в межах виконання Стратегії розвитку кримськотатарської мови до 2032 р., яка координується Національною комісією з питань кримськотатарської мови] – КМУ [Кабінет Міністрів України] [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода :

[інтернет-версія]. – 2025. – 5 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/188758/>.¹

57. Коваленко, Анна. Як часто українці скаржаться на порушення мовного закону: статистика від початку року [Електронний ресурс] : [за повідомленням Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя] / Анна Коваленко // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/society/vid-pochatku-roku-movniy-ombudsmen-otrimav-sotni-skarg-na-porushennya-zakonu-307308/>.²

58. Кремінь, Тарас. Тарас Кремінь, Уповноважений із захисту державної мови: Українська мова – інструмент національного спротиву [Електронний ресурс] / Тарас Кремінь ; [розмову вела] Вікторія Шевченко // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://litgazeta.com.ua/interviews/taras-kremin-upovnovazhenyj-iz-zakhystu-derzhavnoi-movy-ukrainska-mova-instrument-natsionalnoho-sprotyvu/>.

Уповноважений із захисту державної мови про реалізацію Державної цільової національно-культурної програми, спрямованої на розвиток української мови, збільшення її частки в усіх сферах життя, а також головні виклики, з якими стикаються громадяни та органи влади при виконанні мовного законодавства.

Див. № 11.

Мовні питання

59. В Україні збільшилося число тих, хто вдома розмовляє українською мовою – опитування [Електронний ресурс] / підгот. Юлія Москаленко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.04.2025.

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/v-ukrajini-zbilshilosja-chislo-tikh-khto-vdoma-rozmovljaje-ukrajinskoju-movoju-opituvannja.html>.

*Результати опитування Київського міжнародного інституту соціології щодо вживання української мови громадянами України у побуті та ставлення до викладання російської мови в українськомовних школах.*³

¹ Див. також: Уряд [Кабінет Міністрів України] затвердив новий правопис кримськотатарської мови, заснований на латинській графіці [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. 2025. 6 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 07.04.2025.

<https://chytomo.com/uriad-zatverdyy-novyj-pravopys-krymskotatarskoi-movy-zasnovanyj-na-latynskij-hrafitsi/>.

² Див. також: Зінченко, Мар'яна. Найбільше мовний закон порушують у Києві, Одесі, Харкові та Дніпрі, – Тарас Кремінь [Електронний ресурс] : [за повідомленням Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя] / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. 2025. 3 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 04.04.2025. <https://detector.media/infospace/article/239669/2025-04-03-naybilshe-movnyy-zakon-porushuyut-u-kyievi-odesi-kharkovi-ta-dnipri-taras-kremin/>.

³ Результати опитування стосовно викладання російської мови в українськомовних школах див. також: Опитування КМІС: 58% українців вважають, що російську мову не варто вивчати у школах [Електронний ресурс] // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2025. 30 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 30.04.2025. <https://wz.lviv.ua/news/531956-opytuvannia-kmis-58protsent-ukraintsiv-vvazhaiut-shcho-rosiisku-movu-ne-varto-vyvchaty-u-shkolakh>.

60. Хотин, Ростислав. Українська мова, США і путін. Хто і чому хоче визначити російською мовою межі окупації? [Електронний ресурс] / Ростислав Хотин // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 27 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/viyna-ukrayinska-mova-vitkoff-rosiyskomovni-okupatsiya/33396677.html>.

Відновлення та збереження національної пам'яті

61. «Васюківка. Спалена земля»: у Рівному презентують фотовиставку про знищене село на Донеччині [Електронний ресурс] // Район. Рівне : [сайт]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.04.2025.

<https://rivne.rayon.in.ua/news/801391-vasyukivka-spalena-zemlya-u-rivnomu-prezentuyut-fotovistavku-pro-znishchene-selo-na-donechchini>.

62. Лопух, Василь. Фотоархів Українських січових стрільців. Розмова з Василем Лопухом, якому вдалось оцифрувати світлини [Електронний ресурс] / Василь Лопух ; [розмовляла] Тетяна Яцечко-Блаженко // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://tyzhden.ua/fotoarkhiv-ukrainskykh-sichovykh-striltsiv-rozmova-z-vasylem-lopukhom-iakomu-vdalos-otsyfruvaty-svitlyny/>.

Дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка, український громадський діяч (США) про проєкт цифрового фотоархіву Українських січових стрільців, його створення, поширення, сприйняття, фінансування та про те, чому робота над ним тривала так довго.

63. Скуба, Вікторія. Алея слави, пам'яті чи забуття? Переозначення радянського меморіалу в Одесі [Електронний ресурс] / Вікторія Скуба // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/07/669417_aleya_slavi_pamyati_chi_zabuttya.html.

Ідеї і міркування учасників Лабораторії практик меморіалізації в м. Одесі про можливість переозначення одеської алеї Слави та чи варто в цьому меморіальному просторі зміщувати фокус з Другої світової на сучасну російсько-українську війну.

Див. № 10.

Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму

64. Албул, Сергій. Мінкульт [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України]: за 10 років декомунізації перейменовано близько 1000 населених пунктів [Електронний ресурс] : також визнано офіційний статус всіх борців за незалежність України в XX столітті та забезпечено соціальні гарантії живим учасникам боротьби / Сергій Албул // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/10/670375_minkult_10_rokiv_dekomunizatsii.html.

65. Здоровило, Тарас. Столична дерусифікація: киянам пропонують проголосувати за перейменування вулиць [Електронний ресурс] : [подано перелік вулиць] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/188754/>.

66. Ізотов, Ігор. Із пам'ятника на місці відпочинку Петра І зняли полотно: перший етап демонтажу стартував у Полтаві [Електронний ресурс] / Ігор Ізотов // Суспільне. Полтава : [сайт]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://suspilne.media/poltava/984325-z-pamatnika-petru-i-znali-polotno-persij-etap-demontazu-startuvav-u-poltavi/>.

67. Карапетян, Дарина. У Харківській області перейменують 28 населених пунктів у межах закону про деколонізацію [Електронний ресурс] : [подано перелік населених пунктів] / Дарина Карапетян // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025

<https://lyuk.media/news/rename-toponyms/>.

68. Скотнікова, Ольга. Закони про декомунізацію зробили більш стійкими українців перед великою війною [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 20 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111015/>.

Про хід та учасників дискусії «Декомунізація: як чотири закони змінили суспільство за 10 років» у Інформаційно-виставковому центрі Нац. меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Нац. музею Революції Гідності (м. Київ).

69. Частина вулиць в Одесі залишать без змін – таке рішення ухвалила міська влада в межах декомунізації [Електронний ресурс] : [про вулиці і провулки, найменування яких пов'язано з російськими діями, що за висновками топонімічної комісії не підпадають під дію законів про декомунізацію та деколонізацію топонімів] // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.04.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/531612-chastynu-vulyts-v-odesi-zalyshat-bez-zmin-take-rishennia-ukhvalyla-miska-vlada-v-mezhakh-dekomunizatsii>.

Див. № 22, 63.

**Діяльність культурно-мистецьких асоціацій,
товариств, об'єднань, громадських організацій**

Див. № 46, 62.

Персоналії діячів української культури

70. Семенік, Оксана. Мистецтво, фотографія, заслання та життя у Криворівні: Оксана Семенік про Параску Плитку-Горицвіт [Електронний ресурс] / Оксана Семенік // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/723661-mistectvo-fotografia-zaslanna-ta-zitta-u-krivorivni-oksana-semenik-pro-parasku-plitku-goricvit/>.

Про життя і творчість художниці, фотографки, письменниці П. Плитки-Горицвіт (1927–1998).

ШЕВЧЕНКІАНА

71. Зборовський, Анатолій. Не дамо сплюндрувати Шевченків сад [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. (№ 15). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26884>.

Про книгу-дослідження «Шевченків сад» Є. Матвієнка, Є. Букета і О. Дедуша, присвячену родоводу поета, художника і мислителя Т. Шевченка, та її презентацію у Нац. музеї літератури України (м. Київ).

72. Скрипник, Олександр. Олександр Скрипник. «Шевченко у Вашингтоні. Боротьба за цінності» [Електронний ресурс] / Олександр Скрипник // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://litgazeta.com.ua/articles/oleksandr-skrypnyk-shevchenko-u-vashynhtoni-borotba-za-tsinnosti-2/>.

Про історію встановлення пам'ятника поету, художнику, мислителю Т. Шевченку в м. Вашингтоні (США) у 1964 р. за розсекреченими архівними документами кдб.

Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури

73. Горон, Діана. Олена Пшенична стала лавреаткою премії імені Олеся Гончара у 2025 році [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/239660/2025-04-03-olena-pshenychna-stala-lavreatkoyu-premii-imeni-olesya-gonchara-u-2025-rotsi/>.

74. Зінченко, Мар'яна. Оголосили лавреата премії імені Миколи Гоголя [Електронний ресурс] / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/239596/2025-04-01-ogolosyly-lavreata-premii-imeni-mykoly-gogolya/>.¹

75. Кишиневський, Микита. Трьох українок нагородили французьким Орденом мистецтв і літератури [Електронний ресурс] : [про церемонію вручення нагороди в Національному музеї мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків (м. Київ)] / Микита Кишиневський // # ШоТам : [сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.04.2025.

¹ Див. також: Челяк, Олег. Премія імені Миколи Гоголя назвала переможця 2025 року [Електронний ресурс] / Олег Челяк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. 2025. 2 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 03.04.2025. <https://suspilne.media/culture/985041-premia-imeni-mikoli-gogola-nazvala-peremozca-2025-roku/>.

<https://shotam.info/trokh-ukrainok-nahorodyly-frantsuzkym-ordenom-mystetstv-i-literatury/>.

76. На Рівненщині обрали переможця [обласної] премії імені Ігоря Свешнікова [в галузі охорони культурної спадщини краю] [Електронний ресурс] [Рівненська облрада] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/799353-na-rivnenshchini-obrali-peremozhtsya-premii-imeni-igorya-sveshnikova>.

77. Оголошили лавреата премії Drahomán Prize 2024 [Електронний ресурс] // Чито́мо: культура читання і мистецтво книгови́дання : [портал]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://chytomo.com/oholosyly-lavreata-premii-drahoman-prize-2024/>.¹

78. [Президент України Володимир] Зеленський призначив довічні стипендії 17 дітям культури і мистецтва [Електронний ресурс] : [про Указ Президента України № 222/2025 від 9 квіт. 2025 р.] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3980177-zelenskij-priznaciv-dovicni-stipendii-17-diacam-kulturi-i-mistectva.html>.

79. [Президент України Володимир] Зеленський призначив стипендії 250 молодим письменникам і митцям [Електронний ресурс] : [про Указ Президента України № 239/2025 від 16 квіт. 2025 р.] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982636-zelenskij-priznaciv-stipendii-250-molodim-pismennikam-i-mitcam.html>.

80. Серед семи лауреатів Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка – художник із Житомирської області [Електронний ресурс] : [про лауреатів премії] / [пресслужба управління культури та туризму Житомир. облдержадмін.] // Житомир.info : [сайт]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

https://www.zhitomir.info/news_227022.html.²

81. Тимошенко, Ганна. Письменник з Кам'янського [(Дніпропетровська обл.)] Олег Майборода отримав [Всеукраїнську щорічну літературну] премію Платона Воронька [Електронний ресурс] / Ганна Тимошенко // Культура сьогодні : [портал]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://ktoday.com.ua/40205/pysmennyk-z-kamyanskogo-oleg-majboroda-otrymav-premiyu-platona-voronka/>.

¹ Див. також: Лауреатом премії Drahomán Prize [для перекладачів з української мови на мови світу] за 2024 рік став фінський перекладач Ееро Балк [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 23 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.04.2025. <https://litgazeta.com.ua/news/laureatom-premii-drahoman-prize-za-2024-rik-stav-finskyj-perekladach-eero-balk/>.

² Див. також: [У м. Житомирі] Визначені нові лавреати Огієнківської премії [Всеукраїнської премії ім. Івана Огієнка] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 15 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.04.2025. <https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-novi-lavreaty-ohiienkivskoi-premii/>.

82. У Національній бібліотеці [України] для дітей вручили [Всеукраїнську літературну] премію [імені Всеволода] Нестайка [Електронний ресурс] : [про лавреатку премії, а також хід та учасників «Свята непозбувних книгочитунів», у межах якого відбулося вручення премії]/ [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3977753-u-nacionalnij-biblioteci-dla-ditej-vrucili-premiu-nestajka.html>.¹

Див. № 51, 192, 193.

Культура етносів України.

Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

83. На Берегівщині [Закарпатська обл.] відзначили Міжнародний день ромів [Електронний ресурс] : [про святкові заходи] // Район. Берегове : [сайт]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://berehove.rayon.in.ua/news/796639-na-beregivshchini-vidznachili-mizhnarodniy-den-romiv>.

84. Никифорова, Анастасія. Нація-легенда: хто такі караїми? [Електронний ресурс] / Анастасія Никифорова // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://sensormedia.com.ua/culture/nacziya-legenda-hto-taki-karayimy/>.

Нотатки з лекції «Караїми Центрально-Східної Європи: культура, релігія, ідентичність» історика Юрія (Аміра) Радченка у книгарні «Сенс» (м. Київ).

85. Шейхет, Мейлах. «Україна – то свята земля для євреїв». Як минуле міст з єврейськими громадами спростовує російську пропаганду [Електронний ресурс] / Мейлах Шейхет ; [розмовляв] Максим Бутченко // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/18/671463_ukraina_svyata_zemlya_ievreiv.html.

Керівник єврейської ортодоксальної громади «Турей Загав», директор представництв американського об'єднання комітетів про те, чому багато євреїв зі всього світу щороку намагаються потрапити в українські міста, а також як відновлення спадщини допоможе регіонам України.

Див. № 56, 119, 161.

Українці за кордоном. Культура українського закордоння

86. Бібліотека Освітньо-мистецького центру [Української асоціації] «Єдність» у Будапешті поповнилася новими книжками [для дітей і батьків, переданими Посольством України в Угорщині] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

¹Див. також: Музиченко, Марія. Олена Фінберг отримала [Всеукраїнську] літературну Премію Нестайка за дитячу терапевтичну книгу про війну [Електронний ресурс] / Марія Музиченко // Еспресо : [сайт]. 2025. 2 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 03.04.2025. <https://espresso.tv/news-olena-finberg-otrimala-literaturnu-premiyu-nestajka-za-dityachu-terapevtichnu-knigu-pro-viynu>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3977962-biblioteka-osvitnomistetskogo-centru-ednist-u-budapesti-popovnilasa-novimi-knizkami.html>.

87. У Кишиневі [Муніципальній бібліотеці ім. Лесі Українки] українські організації вшанували пам'ять [композитора, музиканта, Героя України] Володимира Івасюка [(1949–1979)] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3985483-u-kisinevi-ukrainski-organizacii-vsanuvali-pamat-volodimira-ivasuka.html>.

88. У Токіо [(Японія)] відбулася виставка українських вишиваних рушників [створених за оригінальними зразками з різних регіонів України українськими та японськими майстринями Студії української вишивки (м. Токіо)][Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3977054-u-tokio-vidbulasa-vistavka-ukrainskih-visivanih-rusnikiv.html>.

89. У Чорногорії [містечку Дженовічі] втретє відбувся фестиваль «Україніада» [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3983522-u-cornogorii-vtrete-vidbuvsafestival-ukrainiada.html>.

90. Українську капелу бандуристів Північної Америки [ім. Тараса Шевченка] відзначили престижною нагородою [Національного фонду підтримки мистецтв (National Endowment for the Arts) у 2025 році] у США [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3983462-ukrainsku-kapelu-banduristiv-pivnicnoi-ameriki-vidznaceno-prestiznou-nagorodou-u-ssa.html>.

91. Українську культуру представили на [XVIII] фестивалі-конкурсі «Скрина з приданим» [у м. Тіміші] у Румунії [Електронний ресурс] / [Союз українців у Румунії] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3978374-ukrainsku-kulturu-predstavili-na-festivalikonkursi-skrina-z-pridanim-u-rumunii.html>.

Див. № 42, 72, 121, 213, 224.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

92. Григоренко, Галина. «Закладам культури потрібна автономія»: [перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України Галина Григоренко про стратегію культури 2025–2030 [Електронний ресурс] / Галина Григоренко ; [записала] Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/strategiya-rozvitku-kulturi-2025-2023-yak-bude-pracyuvati-307291/>.

93. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] розпочало [мистецький] конкурс з розроблення інформаційних продуктів до державних свят [у 2025 р.] [Електронний ресурс] : [про мету проведення інформаційних кампаній] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 19 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983787-mksk-rozpocalo-konkurs-z-rozroblenna-informacijnih-produktiv-do-derzavnih-svat.html>.

94. Мушкін, Євген. Музей пропаганди, «Фудплаза» і повернення «Куражу». Чим живе ВДНГ – велике інтерв'ю з директором [Електронний ресурс] / Євген Мушкін ; [інтерв'ю вела] Вікторія Кіхтенко // Village Україна : [інтернет-газ.]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://www.village.com.ua/village/city/public-space/361845-muzey-propagandi-laquo-fudplaza-raquo-i-povernennya-laquo-kurazhu-raquo-chim-zhive-vdng-ndash-nbsp-velike-interv-yu-z-direktorom>.

Директор із розвитку Нац. комплексу «Експоцентр України» (м. Київ) про діяльність комплексу, майбутні проєкти та свою роботу на посаді, зокрема про процес адаптації простору оранжереї для безбар'єрності, проєкт «Kit» від засновниці «Куражу» А. Гудкової, потенційний Музей монументальної пропаганди, дослідження історії ВДНГ і переосмислення радянської спадщини комплексу та ін.

Проблеми галузі, побажання та пропозиції, висловлені на адресу Міністерства культури та підвідомчих установ

95. Воробей, Володимир. Як зробити УКФ ефективнішим: пропозиції для розвитку фінансування культури [Електронний ресурс] / Володимир Воробей // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-zrobiti-ukf-efektivnishim-propoziciji-dlya-rozvitku-finansuvannya-kulturi-307320/>.

Допис члена Наглядової ради Укр. культурного фонду (2024–2027), виконавчого директора PPV Knowledge Networks.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

96. Бойко, Олеся. У Києві зводять ЖК «Тургеневъ» на місці знесеної історичної садиби. Яка позиція держустанов й активістів? [Електронний ресурс] / Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://chytomo.com/u-kyievi-zvodiat-zhk-turhenev-na-mistsi-znesenoi-istorychnoi-sadyby-i-aka-pozytsiia-derzhustanov-j-aktyvistiv/>.

Коментарі представників секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови, Укр. інституту нац. пам'яті та КМДА щодо знесення садиби Зеленських, побудови житлового комплексу на її місці, а також чи підлягає назва житлового комплексу закону про деколонізацію. Також подано коментар щодо ситуації київського активіста, радника депутатки Київської міськради К. Семенової та співзасновника хабу «Цегла» Д. Перова.

97. Шавранська, Софія. У Львові обговорили ситуацію з книгарнею [«Є»] на пр. Шевченка і мають дослідити всі приміщення, де були книжкові магазини [Електронний ресурс] : [про пропозиції депутатів Львівської міськради та міського голови А. Садового щодо майбутнього приміщення книгарні] / Софія Шавранська // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

https://tvoemisto.tv/news/u_lvovi_obgovoryly_shcho_bude_z_prymishchennyam_na_prospekti_shevchenka_de_bula_knygarnya_174795.html.

Див. № 19, 25, 109, 265.

Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі

98. Большакова, Анастасія. Росіяни пошкодили понад 1197 пам'яток культури на прифронтових та загрозованих територіях [Електронний ресурс] : [за даними Міністерства культури та стратегічних комунікацій України] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-poshkodili-ponad-1197-pam-yatok-kulturi-na-prifrontovih-ta-zagrozhnih-teritoriyah-307309/>.

99. Два театри і два музеї. Внаслідок російського удару по центру Сум пошкоджено вісім закладів культури [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/ataka-na-sumi-13-kvitnya-poshkodzheno-visim-zakladiv-kulturi-zokrema-2-muzeji-i-2-teatri-foto-50506015.html>.

100. Росіяни знову атакували [селище] Краснопілля [(Сумська обл.)] – знищили будинок культури [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3977075-rosiani-znovu-atakuvali-krasnopilla-znisili-budinok-kulturi.html>.

Див. № 187, 217.

Український культурний фонд

Див. № 95, 123.

Правові питання галузі

101. [Верховна] Рада [України] ухвалила закон про захист медіасервісів [Електронний ресурс] : [про ухвалення Закону № 5870-д, який гармонізує українське законодавство з Директивою 98/84/ЄС та впроваджує механізми захисту медіасервісів, що надаються з умовним доступом, тобто йдеться про захист офіційних розповсюджувачів контенту від піратства] // Укрінформ :

[інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982521-rada-uhvalila-zakon-pro-zahist-mediaservisiv.html>.

102. Представили найбільш актуальні проблеми у сфері культурної спадщини [Електронний ресурс] / Пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383300>.

Про хід та учасників відкритого обговорення «Охорона культурної спадщини в Україні: виклики та пріоритети законодавчої роботи», проведеного Аналітичним центром «Інститут законодавчих ідей» у межах проєкту «Правовий аналіз та систематизація національних нормативних актів, що регулюють охорону культурних цінностей, для забезпечення відповідності міжнародним стандартам». Проєкт реалізується за ініціативи Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики та за підтримки Бюро ЮНЕСКО в Україні й МКСКУ.

Див. № 119.

Нормативно-правове забезпечення галузі

Див. № 137, 138.

Освіта. Кадри

103. Прокопів, Любов. Формування етнокультурної компетентності студентської молоді України засобами музейної педагогіки [Електронний ресурс] / Любов Прокопів, Наталія Салига, Вікторія Стинська // Молодь і ринок. – 2025. – № 3. – С. 34–38. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<http://mir.dspu.edu.ua/article/view/326085/316326>.

Див. № 3, 276.

Початкова мистецька освіта

104. На Кіровоградщині відкрилася виставка «Портрет ветерана» [Електронний ресурс] // Район. Олександрівка : [сайт]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.04.2025.

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/801410-na-kirovogradshchini-vidkrilasya-vistavka-portret-veterana>.

Художня виставка «Портрет ветерана» робіт учнів Художньої школи ім. О. Осмьоркіна у Кропивницькому туристично-інформаційному центрі.

Див. № 38.

Кадри

105. За час повномасштабної війни загинули 200 українських митців і 102 медійники [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982345-za-cas-povnomasstabnoi-vijni-zaginuli-200-ukrainskih-mitciv-i-102-medijniki.html>.

Див. № 190.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

106. Виконавча рада ЮНЕСКО ухвалила рішення [«Дії та програма надзвичайної допомоги ЮНЕСКО Україні»] щодо продовження надзвичайної допомоги Україні [Електронний ресурс] / [М-во закордон. справ України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982684-vikonavca-rada-unesko-uhvalila-risenna-sodo-prodovzenna-nadzvicajnoi-dopomogi-ukraini.html>.

107. Гете Інститут [за підсумками дводенної міжнародної конференції «Культурний сектор України в умовах війни: виклики – потреби – заходи»] надав рекомендації [для міжнародних партнерів] щодо підтримки культурного сектору України [Електронний ресурс] : [про представлення рекомендацій під час пресконференції в Укрінформі] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3981985-gete-institut-nadav-rekomendacii-sodo-pidtrimki-kulturnogo-sektoru-ukraini.html>.

108. Данькова, Наталія. Українські канали у Польщі. Чи чекають нас на сусідньому ринку [Електронний ресурс] : [про те, які українські канали є на польському ринку, його особливості та можливу українську експансію]/ Наталія Данькова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 21 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://detector.media/rinok/article/240159/2025-04-21-ukrainski-kanaly-u-polshchi-chy-chekayut-nas-na-susidnomu-rynku/>.

109. Запотічна, Ірина. У Львові офіційно відкрили рік Молодіжної столиці Європи 2025: як це було [Електронний ресурс] / Ірина Запотічна, Володимир Федорович // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://zahid.espreso.tv/novyny-lviv-u-lvovi-startovala-ofitsiyna-tseremoniya-vidkrittya-molodizhnoi-stolitsi-evropi-2025>.

110. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький і міністр культури Данії [Якоб Енгель-Шмідт] обговорили співпрацю між музеями [підтримку європейської інтеграції України та міжнародні зусилля зі збереження культурної спадщини, яка постраждала внаслідок російської агресії] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3978127-tocickij-i-ministr-kulturi-danii-obgovorili-spivpracu-miz-muzeami.html>.

111. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із послом Нідерландів [в Україні Алле Дорхаутом] поглиблення культурного діалогу [у сферах перекладів, музичного та візуального мистецтва, музейної співпраці та організації спільних виставок]

[Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982888-tocickij-obgovoriv-iz-poslom-niderlandiv-pogliblenna-kulturnogo-dialogu.html>.

112. На Тернопільщині українсько-польська експедиція розпочала ексгумаційні роботи [по віднайденню останків жертв, які загинули під час Другої світової війни] у Пужниках [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3985628-na-ternopilsini-ukrainskopolska-ekspedicia-rozpocala-eksgumacijni-roboti-u-puznikah.html>.¹

113. Нуселович, Алексіс. «Спротив через культуру – від Марселя до Одеси» [Електронний ресурс] / Алексіс Нуселович ; підгот. Олег Суслов // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 квіт. (№ 31–32). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/gazeta-chitatel-gazeta/51154.php>.

Про хід та учасників зустрічі в онлайн-форматі «Спротив через культуру – від Марселя до Одеси» на платформі Zoom, що з'єднала Hyperion Space в м. Марселі (Франція) і Одеську школу мистецтв № 1 ім. Е. Гіллєса. Член-засновник асоціації «За Україну, за їхню та нашу свободу!», професор порівняльного літературознавства Університету Екс-Марсель (Франція) та ініціатор серії подій на підтримку України, зокрема цьогорічного онлайн-заходу «Спротив через культуру – від Марселя до Одеси», про ідею та мету проведення зустрічі, а також її учасників, про інші заходи, які він організовував з лютого 2022 р., реакцію французького суспільства на повномасштабне вторгнення рф в Україну та можливі форми культурної співпраці між Францією та Україною, між містами Марселем та Одесою.

114. Представники МКСК [Міністерства культури та стратегічних комунікацій України] і МЗС Німеччини обговорили захист культурної спадщини та інформаційну співпрацю [а також проблему фінансування українських медіа через припинення підтримки від USAID (Агентства США з міжнародного розвитку)] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3980494-predstavniki-mksk-i-mzs-nimeccini-obgovorili-zahist-kulturnoi-spadsini-ta-informacijnu-spivpracu.html>.

115. Радіо Швеції [Sveriges Radio] припиняє мовлення українською після майже трьох років роботи [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-

¹ Див. також: Польща отримала від України нову згоду на пошукові роботи жертв Волинської трагедії [у с. Угли Рівненської обл.] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 4 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3978580-polsa-otrimala-vid-ukraini-novu-zgodu-na-posukovi-roboti-zertv-volinskoi-tragedii.html>.

платформа]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3977157-radio-svecii-pripinae-movlenna-ukrainskou-pisla-majze-troh-rokiv-roboti.html>.

116. Реставрація пам'яток, кінематограф та історичні питання: [міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький [під час робочого візиту до Польщі] зустрівся з міністром культури [та національної спадщини] Польщі [Ганною Врублевською] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979864-restavracia-pamatok-kinematograf-ta-istoricni-pitanna-tocickij-zustrivsa-z-ministrom-kulturi-polsi.html>.

117. Точицький, Микола. Микола Точицький, міністр культури та стратегічних комунікацій: «Європейські партнери допоможуть Україні зберегти, захистити, евакуювати наш культурний спадок» [Електронний ресурс] / Микола Точицький ; [розмовляв] Юрій Банахевич // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3980625-mikola-tocickij-ministr-kulturi-ta-strategicnih-komunikacij.html>.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України про результати своєї зустрічі з європейськими колегами у м. Варшаві (Польща), українсько-польський діалог щодо проведення пошуково-ексгумаційних робіт, підтримку ЗМІ на прифронтових територіях і відбудову пошкоджених об'єктів культурної спадщини.¹

118. У Брістолі [(Велика Британія)] відкрилась фотовиставка [«Стерті з лиця землі»] про руйнівний вплив війни в Україні. [Інформаційні та відеоматеріали надано Українським інститутом національної пам'яті, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, а також Луганською, Донецькою, Миколаївською, Херсонською та Харківською обласними військовими адміністраціями, а фотоматеріали – відомими військовими фотографами, пресслужбами окремих військових підрозділів та фотокореспондентами українських ЗМІ] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3986955-u-bristoli-vidkrilas-fotovistavka-pro-rujnivnij-vpliv-vijni-v-ukraini.html>.

119. У МКСК [Міністерстві культури та стратегічних комунікацій України] обговорили з Верховним комісаром ОБСЄ [у справах національних

¹ Див. також: [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький взяв участь у неформальній зустрічі міністрів культури ЄС [Електронний ресурс] : [про теми обговорень та учасників зустрічі в м. Варшаві (Польща)] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 8 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979921-tocickij-vzav-ucast-u-neformalnij-zustrici-ministriv-kulturi-es.html>.

меншин Крістофом Кампом] права нацменшин та ситуацію на ТОТ [тимчасово окупованих територіях України] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3979917-u-mksk-obgovorili-z-verhovnim-komisarom-obse-prava-nacmensin-ta-situaciu-na-tot.html>.

120. У МКСК [Міністерстві культури та стратегічних комунікацій України] обговорили з польськими журналістами спільну історію та співпрацю у сфері культури [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982912-u-mksk-obgovorili-z-polskimi-zurnalistami-spilnu-istoriu-ta-spivpracu-u-sferi-kulturi.html>.

121. У Японії [у музеї Tokyo Fuji Art Museum Посольство України в Японії у співпраці з UKRAINE HOUSE JAPAN] відкрили виставку «Культурна спадщина України – зв'язок зі світом» [100 експонатів з колекції посольства та приватних колекцій] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3982205-u-aponii-vidkrili-vistavku-kulturna-spadsina-ukraini-zvazok-zi-svitom.html>.

122. Україна та Молдова зацікавлені в розвитку співпраці щодо захисту культурних цінностей [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3977674-ukraina-ta-moldova-zacikavleni-v-rozvitku-spivpraci-sodo-zahistu-kulturnih-cinnostej.html>.

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького з міністром культури Республіки Молдова С. Проданом у м. Кишиневі (Молдова), під час якої було обговорено підтримку спільних проєктів у галузі театрального мистецтва та кінематографа, музейних експозицій, а також заходи зі збереження культурної спадщини, запровадження безбар'єрності у сфері культури.

123. UCORD та Український культурний фонд співпрацюватимуть для підтримки соціальної згуртованості та культури в регіонах [Електронний ресурс] // Децентралізація : [портал]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://decentralization.ua/news/19507>.

Про підписання меморандуму про спільну підтримку мистецьких та креативних проєктів, які сприятимуть соціальній згуртованості, залученню громадян та розвитку культури через мистецькі практики, між швейцарсько-українським проєктом UCORD («Згуртованість та регіональний розвиток України») та Укр. культурним фондом.

Див. № 75.

Євроінтеграція України

124. Татохіна, Ольга. Доступність медіа – не лише субтитри: [громадська організація] Fight For Right [у м. Києві] презентувала дослідження [«Вступ України до ЄС та рівноправне залучення людей з інвалідністю: доступність аудіовізуальних медіапослуг»] про права людей з інвалідністю [Електронний ресурс] / Ольга Татохіна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.04.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240217/2025-04-22-dostupnist-media-ne-lyshe-subtytry-fight-for-right-prezentovala-doslidzhennya-pro-prava-lyudey-z-invalidnistyu/>.

Див. № 101.

Український інститут

125. Український інститут розпочав роботу в Нідерландах [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://chytomo.com/ukrainskyj-instytut-rozpochav-robotu-v-niderlandakh/>.

Про відкриття представництва Укр. інституту в Нідерландах, призначення Ю. Малиновської представницею Інституту в країні і робочу поїздку генерального директора установи В. Шейка до міст Амстердама і Гааги.

126. Шейко, Володимир. Володимир Шейко, гендиректор Українського інституту: «Культурна дипломатія працює так, що зернятка, які ми посадимо сьогодні, можуть зрости через роки на користь України» [Електронний ресурс] / Володимир Шейко ; [розмовляла] Ірина Драбок // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986098-volodimir-sejko-gendirektor-ukrainskogo-institutu.html>.

Генеральний директор Укр. інституту про відкриття його представництва в Нідерландах, місію закладу та його фінансування, важливість культурної дипломатії для протидії російській пропаганді, спільні проєкти України та Нідерландів.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

127. Большакова, Анастасія. Вкрадений з Херсонського музею лев став символом українського павільйону на Всесвітній виставці в Японії [Електронний ресурс] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/vidkrili-ukrajinskiy-pavilyon-na-vsesvitnomu-expo-shcho-tam-pokazali-307549/>.

Про український павільйон «Not For Sale» («Не для продажу») на Всесвітній виставці ЕХРО 2025 у м. Осаці (Японія).¹

128. У Норвегії відбулися Українські дні [Електронний ресурс] : [про учасників і програму заходів] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3987215-u-norvegii-vidbulisa-ukrainski-dni.html>.

129. У Ханойі [(В'єтнам)] провели українсько-в'єтнамський культурний вечір «І буде весна» [Електронний ресурс] : [програма заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 16.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3982687-u-hanoi-provili-ukrainskovetnamskij-kulturnij-vecir-i-bude-vesna.html>.

Див. № 13–22, 107.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Фольклор

Див. № 130.

Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв

130. У Коломиї [(Івано-Франківська обл.)] стартував [XV обласний] фольклорний фестиваль «Писанка» [Електронний ресурс] : [про відкриття та учасників фестивалю] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.
<https://galychyna.if.ua/2025/04/11/u-kolomiyi-startuvav-folklorniy-festival-pisanka/>.

Див. № 34, 42.

Міжнародне співробітництво

131. У Ризі [(Латвія) в Українському домі] відкрили виставку дитячих робіт «100 картин дітей незламної України» [дітей з міст Харкова та Запоріжжя – учасників Всеукраїнського благодійного пленеру «Діти та мистецтво для України»] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 21 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3984311-u-rizi-vidkrili-vistavku-ditacih-robit-100-kartin-ditej-nezlamnoi-ukraini.html>.

¹ Див. також: Кишиневський, Микита. «Цінності, що не продаються»: Україна відкрила свій павільйон на [Всесвітній виставці] ЕХРО 2025 в Японії (фото) [Електронний ресурс] : [що представили на виставці] / Микита Кишиневський // # ШоТам : [сайт]. 2025. 14 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.04.2025.
<https://shotam.info/tsinnosti-shcho-ne-prodaiutsia-ukraina-vidkryla-sviy-pavilyon-na-expo-2025-v-yaponii-foto/>;
Україна представила на [Всесвітній] виставці [ЕХРО 2025] в Японії [(м. Осака)] видання [харківської] друкарні «Фактор-Друк» [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 21 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.04.2025. <https://litgazeta.com.ua/news/ukraina-predstavyla-na-vystavtsi-v-iaponii-vydannia-drukarni-faktor-druk/>.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

132. У Володимирі [(Волинська обл.)] презентували унікальний мистецький артоб'єкт «Єдина Україна» [– творчі роботи 25 учнів з різних регіонів України в межах однойменного проекту, ідейницею та натхненницею якого стала директорка Дитячої художньої школи ім. Миколи Рокицького м. Володимира Катерина Юрчук] [Електронний ресурс] // Район. Володимир : [сайт]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://volodymyr.rayon.in.ua/news/802109-u-volodimiri-prezentuvali-unikalniy-mistetskiy-artobekt-edina-ukraina>.

Виставки

133. У [Національному заповіднику] Софії Київській відкрили [персональну] виставку «База. Грунт. Фундамент» [робіт художниці та громадської діячки Діани Подолянчук] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982101-u-sofii-kiivskij-vidkrili-vistavku-baza-grunt-fundament.html>.

134. Масюк, Марія. У львівській «Я Галереї» відкрили [персональну] виставку наїву «Навала песиків» [художника Дмитра Молдованова] [Електронний ресурс] / Марія Масюк // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2025. – 17 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

https://zaxid.net/u_lvivskiy_ya_galereyividkrili_vistavku_nayivu_navala_pesikiv_n1608438.

Див. № 37, 38, 40, 44, 45, 54, 88, 131.

Персоналії

135. Горпиненко, Дар'я. Донеччина на полотні: розповідь Дар'ї Горпиненко про картини, присвячені рідному краю [Електронний ресурс] / Дар'я Горпиненко ; [інтерв'ю записала] Валерія Вишневська // Трибун : суспільно-політ. оглядач : [сайт]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://tribun.com.ua/uk/119464-donechchina-na-polotni-rozpovid-dari-gorpinenko-pro-kartini-prisvjacheni-ridnomu-kraju>.

Художниця про свій шлях переселення у м. Черкаси, свою творчість, зокрема техніку малювання картин, та плани.

Музичне аматорство

Див. № 39.

Театральне аматорство

136. Магія театру й сила добра: вражаюча прем'єра «Русалоньки» у Ковелі на підтримку ЗСУ [Електронний ресурс] / [Ковельська міськрада] // Волинь-нова

: [інтернет-версія]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.volyn.com.ua/news/286318-mahiiia-teatru-i-syla-dobra-vrazhaiucha-prem-iera-rusalonky-u-koveli-na-pidtrymku-zsu>.

Про постановку шоу-мюзиклу «Русалонька. Два світи – одне кохання» за мотивами казки Г. К. Андерсена та анімаційного фільму У. Діснея Народного аматорського експериментального театру-студії «10 ряд 10 місце» та його прем'єру в Народному домі «Просвіта» (м. Ковель, Волинська обл.). Режисерка-постановниця – А. Малюга-Мельникова.

Хореографічне аматорство

Див. № 39.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ

137. Березанська, Ірина. Стандартизація бібліотечно-інформаційної сфери України (2000–2020) / Ірина Березанська, Оксана Плужник, Денис Мірошніченко // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 10–16.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322598>.

Про стандарти, які використовують у бібліотечно-інформаційній сфері, зокрема ті, що регламентують побудову інформаційно-пошукових тезаурусів, складання бібліографічного запису та опису, використання Універсальної десяткової класифікації. Окреслено чинники, які впливають на ефективність впровадження стандартизації в бібліотечно-інформаційній сфері.

138. Бондар, Віталій. Проблематика національної стандартизації з архівної справи в наукових фахових виданнях України / Віталій Бондар // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 34–39.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322831>.

Проаналізовано дослідження у наукових фахових виданнях України зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (редакція переліку галузей знань і спеціальностей 2015 р.), що стосуються розвитку стандартизації в архівній справі.

139. Кислюк, Костянтин. Актуальні методологічні орієнтири Library and Information Science (на прикладі дослідницьких статей у базі даних Scopus 2023–2024 років) / Костянтин Кислюк, Алла Прилуцька // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 18–22.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324520>.

140. Міжнародний день спеціальних бібліотек – привід замислитися над тим, як ми споживаємо інформацію [Електронний ресурс] : щороку в другий четвер повного тижня квітня відзначають Міжнародний день спеціальних бібліотек / Пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383309>.

Новації в бібліотеках

Див. № 155.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

141. В Анталії [Бібліотеці ім. Доана Хизлана (Туреччина)] відкрили першу «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3980661-v-antalii-vidkrili-persu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

142. В Україні обговорили пріоритети діяльності бібліотек у воєнний та повоєнний час [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3984817-v-ukraini-obgovorili-prioriteti-dialnosti-bibliotek-u-voennij-ta-povoennij-cas.html>.

Про хід та учасників XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотека і книга в контексті часу», яка відбулася в НБУ ім. Ярослава Мудрого (м. Київ), зокрема про онлайн-виступ першої заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій України Г. Григоренко з вітальним словом.

143. У Греції [в містах Салоніках і Едесі] відкрили нові «Українські книжкові полицки» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3980078-u-grecii-vidkrili-novi-ukrainski-knizkovi-policki.html>.¹

144. У Польщі [Воєводській публічній бібліотеці ім. Е. Смолки м. Ополє] відкрили нову «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3987790-u-polsi-vidkrili-novu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

145. У Чилі [у бібліотеці Культурного центру муніципалітету Лас-Кондес у м. Сантьяго] відкрили першу «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3985899-u-cili-vidkrili-persu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

¹ Див. також: У Греції [м. Янніця] з'явилася нова «Українська книжкова полицка» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 7 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 07.04.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3979250-u-grecii-zavilasa-nova-ukrainska-knizkova-policka.html>; У грецькому місті Кілкис [у Центральній народній бібліотеці] відкрили «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 16 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.04.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3982603-u-greckomu-misti-killis-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

146. «Українська книжкова полицка» з'явилася [у бібліотеці Балатонського регіонального історичного науково-дослідного інституту] в угорському місті Шіофок [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3979674-ukrainska-knizkova-policka-zavilasa-v-ugorskomu-misti-siofok.html>.

147. «Українську книжкову полицку» відкрили в [Міжнародному незалежному] університеті [Молдови] ULIM у Кишиневі [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3980219-ukrainsku-knizkovu-policku-vidkrili-v-universiteti-ulim-u-kisinevi.html>.

Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір» у НБУВ (м. Київ)

148. Дубровіна, Любов. Інтеграція українських бібліотек у міжнародний бібліотечний простір та внесок Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [(м. Київ)] [Електронний ресурс] / Любов Дубровіна // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 23–27. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2025_1_5.

149. Сербін, Олег. Українська бібліотечна спільнота: виклики та можливості міжнародної співпраці [Електронний ресурс] : [про міжнародну діяльність Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ)] / Олег Сербін // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 40–44. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2025_1_9.

150. Ферштей, Василь. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника: проблеми організації діяльності в умовах сучасних викликів [Електронний ресурс] / Василь Ферштей // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 45–48. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?Z21ID=&I21DBN=bv&P21DBN=bv&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9614595%2F2025%2F1.

151. Cromarty, Jackie. CENL EEDI Network Group: Mission and Strategy 2023–2025 [Електронний ресурс] / Jackie Cromarty// Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 31–33. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2025_1_7.

152. Horban, Yurii. Public library in modern socio-cultural transformations: achievements and problems, technologies and interactions [Електронний ресурс] = Публічна бібліотека в сучасних соціокультурних трансформаціях: досягнення та проблеми, технології та взаємодії: [про вплив глобалізації на функції і можливості публічних бібліотек, особливості їх інноваційної діяльності та

перетворення у контексті цифрової епохи] / Yurii Horban, Vladyslav Kasian, Nataliia Kobyzhcha // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 49–57. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&-Z21ID=&-S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2025_1_11.

153. Makowski, Tomasz. The National Library of Poland as a Symbol of Independence [Електронний ресурс] / Tomasz Makowski // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 28–30. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2025_1_6.

154. Woźniakiewicz, Jerzy. Wsparcie, integracja, działalność: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie na rzecz Ukrainy w czasie wojny [Електронний ресурс] = Підтримка, інтеграція, діяльність: Воєводська публічна бібліотека в Кракові [(Польща)] для України під час війни / Jerzy Woźniakiewicz // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 34–39. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2025_1_8.

Робота бібліотек інших країн

155. Адаменко, Марина. «Бібліотека – простір для ідей, спільнот і соціальних інновацій» / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 25–29.

Наведено стислий огляд англomовних бібліотекознавчих статей останніх шести років щодо тенденцій в інноваційній діяльності бібліотек.

156. Гайсинюк, Наталія. Роботизація бібліотек: новітні розробки та практичні кейси [на прикладі бібліотек зарубіжних країн] / Наталія Гайсинюк // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 38–44.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324689>.

157. Онищук, Михайло. Крадіжки книг із бібліотек Західної Європи : [історичні передумови, мотиви, причини, категорії, сучасні методи здійснення та заходи боротьби з цим явищем] / Михайло Онищук, Марина Ганечко // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 45–50 ; № 2. – С. 48–52.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322838>;

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324699>.

158. Сенченко, Микола. Формування національного електронного депозитарію: обов'язковий примірник у фокусі цифровізації / Микола Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 3–8.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324497>.

Про сучасні стандарти та принципи організації депозитаріїв обов'язкового електронного примірника в окремих країнах, перспективи їх розвитку в контексті інноваційних технологій і глобальних ініціатив.

Див. № 86, 87, 151, 153, 154.

Мережа та типи бібліотек

Національні бібліотеки

Див. № 148–150, 164, 172, 176.

НБУ ім. Ярослава Мудрого

Див. № 149, 164, 176, 178, 179.

Наукові бібліотеки

Див. № 148, 172.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

159. Віжічаніна, Лілія. Проєкт «Школа інформаційного комфорту» та його роль у формуванні медіаграмотності користувачів Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара / Лілія Віжічаніна, Тетяна Донченко // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 29–31.

160. «Війна у кожного своя»: у Запорізькій обласній [універсальній науковій] бібліотеці презентували книгу [про російсько-українську війну] літописця Івана Кушніренка [Електронний ресурс] // Запоріж. правда : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://zp-pravda.info/novini/kultura/viyna-u-kozhnogo-svoja-u-zaporizkiy-oblasniy-biblioteci-prezentovali-knigu-litopiscya-ivana-kushnirenka>.

161. Воробель, Світлана. Актуальні практики документування та промоції полікультурного простору регіону в діяльності Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки / Світлана Воробель // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 10–16.

162. Забіянов, Євген. Мистецька подорож Ірини Белової та Данііла Рудого [Електронний ресурс] / Євген Забіянов // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 квіт. (№ 29–30). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/51130.php>.

Виставка «Творчість» робіт художників І. Белової та Д. Рудого в Музеї української книги Одеської ОУНБ ім. М. Грушевського.

163. Крамарєва, Юлія. Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці імені І. П. Котляревського – 130 років [Електронний ресурс] / Юлія Крамарєва // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<http://zorya.poltava.ua/poltavskij-oblasnij-universalnij-naukovij-biblioteci-imeni-i-p-kotljarevskogo-130-rokiv/>.

Про учасників бібліошоу «130 років традицій, творчості, розвитку» у Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського в межах святкування 130-річчя від часу заснування закладу.

Публічні бібліотеки

164. Здановська, Валентина. Публічні бібліотеки у воєнному 2024 році : [за результатами дослідження «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії», що проводить Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ)] / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 6–10. Див. № 152.

Міські бібліотеки

165. Богомол, Інна. Бібліотека для всіх і для кожного / Інна Богомол // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 17–19.

Досвід роботи Шумської публічної бібліотеки (Тернопільська обл.).

166. Воляннюк, Ольга. Каравелівська бібліотека-філія [(Миколаївська обл.)]: історія та сучасність : [до 10-річчя створення] / Ольга Воляннюк // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 20–24.

167. Левкович, Софія. «Наш час» [Електронний ресурс] / Софія Левкович // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 квіт. (№ 25–26). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/51088.php>.

Виставка «Наш час» робіт митця І. Божка у Бібліотеці-філії № 1 ім. Е. Багрицького ЦБС для дорослих м. Одеси та показ короткометражної стрічки «Фіолетові окуляри» І. Божка в межах заходу.

168. Серебреннікова, Тетяна. Жіночі кола в бібліотеці / Тетяна Серебреннікова // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 32–34.

Про зустрічі, що проводяться у Публічній бібліотеці ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва на підтримку волонтерських вишивальних проєктів «Льолямарафон», «Оберегова вишита сорочка» на інших ініціатив.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

Див. № 82, 177.

Інші види бібліотек

169–170. Книжки з Кембриджа за добу: чим особлива бібліотека СумДУ? [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://chytomo.com/knyzhky-z-kembrydzha-za-dobu-chym-osoblyva-biblioteka-sumdu/>.

Про роботу бібліотеки Сумського держ. університету, зокрема, як бібліотекарі працюють з електронними ресурсами та які рідкісні видання мають.

Основні напрями діяльності бібліотек

Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження)

171. Бібліотечні фонди мають поповнюватися щонайменше на 3 мільйони книжок щороку – УІК [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-

платформа]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982066-bibliotecni-fondi-maut-popovnuvatisa-sonajmense-na-3-miljoni-knizok-soroku-uik.html>.

Про підсумки реалізації проєкту «Національні книжкові полиці в бібліотеках України», мета якого – заміщення російських перекладів світової літератури українськими, у 2023 та 2024 рр. та рекомендації Укр. інституту книги стосовно комплектування публічних бібліотек України.

172. Гарагуля, Сергій. Репозитарій наукових текстів Національної академії наук України: поточний стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Сергій Гарагуля // Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 3–13. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

[http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-](http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2025_1_3)

[bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2025_1_3](http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2025_1_3).

Про результати впровадження архіву академічної періодики в складі Репозитарію наукових текстів НАН України, який створювався в НБУВ (м. Київ) з 2023 р., стан інтегрованості та інтероперабельності ресурсу, перспективи його подальшого розвитку.

173. Дідора, Лариса. Книги з монастирських і парафіяльних книгозбірень у бібліотеці Бердичівського соціально-історичного та економічного музею (1926–1953) [нині зберігається у відділі бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України ім. Володимира Вернадського (м. Київ)] / Лариса Дідора // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 39–45.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322833>.

174. Кириленко, Олександр. Використання інформаційно-пошукового тезауруса [розробленого фахівцями Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ)] в діяльності публічних бібліотек України / Олександр Кириленко, Оксана Збанацька // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 34–37.

175. Туровська, Леся. Еволюція технологічних методів переформатування друкованих видань у контексті збереження бібліотечних фондів / Леся Туровська, Вікторія Вовк // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 23–30.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324525>.

Див. № 86, 137, 158, 169.

Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек

176. Сербін, Олег. «Українська бібліотечна енциклопедія» – надійний лоцман у безмежному морі фахової інформації / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 4–6.

Про хід реалізації проєкту зі створення Української бібліотечної енциклопедії, яку НБУ ім. Ярослава Мудрого (м. Київ) формує спільно з провідними книгозбірнями країни.

177. У Полтаві [Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва ім. Олеся Гончара] на семінарі-практикумі [«Утвердження української національної та громадянської ідентичності: роль публічних бібліотек» для бібліотечних працівників територіальних громад області] ділилися досвідом про роботу публічних бібліотек [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.04.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-poltavi-na-seminari-praktykumi-dilylysia-dosvidom-pro-robotu-publichnykh-bibliotek/>.

Див. № 164, 176

Інформаційні технології в бібліотеках

Див. № 156, 169.

Соціокультурна діяльність бібліотек

Див. № 159, 163, 167, 168.

Бібліографія, бібліографознавство

178. До уваги професійної спільноти! / підгот. Ніна Тертичка// Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 37–40.

Про електронне видання – науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Бібліотечна справа і бібліотекознавство України (2011–2020)» у двох частинах, підготовлений фахівцями Нац. бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ).

179. Поети київської школи: між традицією і модерном / підгот. Алла Рихтік // Бібл. планета. – 2025. – № 1. – С. 40–42.

Про електронний біобібліографічний довідник «Поети Київської школи», підготовлений фахівцями Нац. бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ).

Див. № 137, 161.

Читання

180. Богуславець, Софія. Що читають підлітки сьогодні? [Електронний ресурс] : [10 творів, які цікавлять молодих людей сьогодні, за даними, зібраними в межах конкурсу «Читання 2.0. Підлітки» від «Форуму видавців»] / Софія Богуславець // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/shho-chytayut-pidlitky-sogodni/>.

181. Никифорова, Анастасія. Що з нами робить література, або навіщо ми читаємо. Конспект відеоесе Богдани Неборак [Електронний ресурс] : [про вплив читання художньої літератури, його переваги та користь] / Анастасія Никифорова // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/shho-z-namy-robyt-literatura-abo-navishho-my-chytayemo-konspekt-videoese-bogdany-neborak/>.

Див. № 194.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА

182. В Україні запрацював електронний реєстр видавців [– Державний реєстр видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3984688-v-ukraini-zapracuvav-elektronnij-reestr-vidavciv.html>.

183. Відзначили переможців конкурсу «Краща книга Рівненщини – 2025» [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/800255-vidznachili-peremozhstiv-konkursu-krashcha-kniga-rivnenshchini-2025>.

184. Вовченко, Анна. Як переклади відкривають українську культуру світові: виклики, тенденції, перспективи [Електронний ресурс] / Анна Вовченко, Ярина Груша ; [розмовляла] Оксана Заблоцька // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 10 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/989961-ak-perekladi-vidkrivaut-ukrainsku-kulturu-svitovi-vikliki-tendencii-perspektivi/>.

Координаторка премії Drahomán Prize, перекладачка з англійської, іспанської мов та членкиня виконавчої ради PEN Ukraine, перекладачка з італійської мови про зміни у сфері перекладів за останні роки, міжнародний інтерес до української літератури, які тексти перекладають найчастіше, як змінюється роль перекладачів в час війни.

185. Гребенюк, Алла. Роль документальних систем у протидії інформаційній агресії [Електронний ресурс] / Алла Гребенюк// Бібл. вісн.: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 14–22. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.03.2025.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=bv&Z21ID=-&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bv_2025_1_4.

Про поняття «документаційні системи» та «інформаційна агресія», їх загальні та системотворні ролі, які визначають ефективність структурно-виконавчого механізму будь-якої документаційної системи в цілому та у протидії інформаційній агресії.

186. Дояр, Лариса. Друковані видання з фондів Книжкової палати України [ім. Івана Федорова (м. Київ)] як джерело маловідомих фактів з історії Злуки УНР і ЗУНР / Лариса Дояр // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 44–48.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324695>.

187. За програмою «єКнига» українці витратили вже майже ₪68 мільйонів за повідомленням Українського інституту книги] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979857-za-programou-ekniga-ukrainci-vitratili-vze-majze-68-miljoniv.html>.

188. Карп'юк, Василь. «Не впевнений, що це моя сродна праця, але мені подобається» [Електронний ресурс] / Василь Карп'юк ; [інтерв'ю вела] Софія Сіренко // Post impreza : [інтернет-вид.]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://postimpreza.org/talsk/ne-vpevnenyi-shcho-tse-moia-srodna-pratsia-ale-meni-podobaietsia>.

Співзасновник видавництва Discursus, письменник про виклики, з якими зіштовхнулось видавництво впродовж 12 років, розвиток видавничої галузі, роботу під час повномасштабного вторгнення, популярні книги видавництва, підтримку від держави, плани роботи.

189. Муклімбаєва, Ольга. Дослідження тематичної спрямованості публікацій у науковій періодиці України 2023 року за розділами УДК / Ольга Муклімбаєва, Леся Кучеренко, Інга Бородіна // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 9–16.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324504>.

190. Сенченко, Микола. У серці назавжди: спогади про друга й колегу [колишню першу заступницю директора Книжкової палати України ім. Івана Федорова (м. Київ)] Наталію Олександрівну Петрову / Микола Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 3–9.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322595>.

191. У Харкові презентували книгу про кобзарство «Повернення традиції [: сторінки історії кобзарства і бандурництва 1920–1930-х років. Засади сучасного відродження набутку традиційних співців]» [Електронний ресурс] : [про хід презентації за участі автора, громадського діяча Костя Черемського та видавця Олександра Савчука] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 6 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979155-u-harkovi-prezentuvali-knigu-pro-kobzarstvo-povernenna-tradicii.html>.

192. Українська видавчиня [генеральна директорка та співвласниця видавництва «Віват» Юлія Орлова] – серед лавреатів премії «Підприємець року 2025» [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://chytomo.com/ukrainska-vydavchynia-sered-lavreativ-premii-pidpriyemets-roku-2025/>.

193. Як перекладати українську літературу та як її сприймають за кордоном: думками поділилися фіналісти Drahomán Prize [Електронний ресурс] / Амелія Глейзер, Юлія Ільчук, Ееро Балк [та ін.] ; [розмовляла] Олена Гусейнова ; [записала] Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/1001499-ak-perekladati-ukrainsku-literaturu-ta-ak-ii-sprijmaut-za-kordonom-dumkami-podililisa-finalisti-drahoman-prize/>.

Фіналісти премії *Drahomán Prize 2024 р. про українську літературу та її місце у світовому літературному процесі.*

Див. № 50, 97.

Український інститут книги

194. Український інститут книги оголосив [перелік] переможців конкурсу [культурно-мистецьких проєктів] з промоції читання [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987408-ukrainskij-institut-knigi-ogolosiv-peremozciv-konkursu-z-promocii-citanna.html>.

Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки

Болонський ярмарок дитячої книги (Італія)

195. Денисенко, Анастасія. Тренди дитячої ілюстрації в 2025: Болонська книжкова виставка [Електронний ресурс] / Анастасія Денисенко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://chytomo.com/trendy-dytiachoi-iliustratsii-v-2025-bolonska-knyzhkova-vystavka/>.

Проаналізовано візуальні тренди останніх років, які до певної міри можна екстраполювати на тренди в дитячій ілюстрації загалом, зокрема, про цьогорічну переможницю Міжнародної премії з ілюстрації Bologna Children's Book Fair – Fundación SM – українську ілюстраторку М. Гайдук.

196. Кравченко, Олександр. Українську ілюстраторку Марію Гайдук оголосили переможцем Болонського дитячого книжкового ярмарку [Електронний ресурс] : Марія Гайдук отримала Міжнародну премію за ілюстрацію / Олександр Кравченко // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/03/669059_ukrainsku_ilyustratorku_mariyu.html.¹

197. Круглов, Віктор. Криза читання посилюється, а увага до української книжки зростає: висновки за результатами Болонського книжкового ярмарку [Електронний ресурс] / Віктор Круглов // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

https://lb.ua/blog/victor_kruglov/670526_kriza_chitannya_posilyuietsya_uvaga.html.

198. Лобанок, Дар'я. «Виводимо малюнок на міжнародний рівень»: українські комікси представили на ярмарку в Болоньї [Електронний ресурс] : [про Національний стенд України та перший день ярмарку] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.04.2025.

¹ Див. також: За проєкт «Вбиваючи богів». Українська художниця Марія Гайдук отримала нагороду [59-ї] Болонської виставки ілюстраторів [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. 2025. 3 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.04.2025. <https://nv.ua/ukr/kultura/mariya-gayduk-ukrajinska-hudozhnitsya-peremogla-na-bolonskij-vistavci-ilyustratoriv-foto-50503145.html>.

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-stend-na-knizhkovomu-yarmarku-v-boloniji-307267/>.

199. Челяк, Олег. УІК [Український інститут книги] розповів, хто представляє Україну на Болонському ярмарку дитячої книги 2025 [Електронний ресурс] / Олег Челяк // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/985155-uik-rozpoviv-hto-predstavlae-ukrainu-na-bolonskomu-armarku-ditacoi-knigi-2025/>.

Лейпцизький книжковий ярмарок (Німеччина)

200. Губіна, Марина. Українська сцена Лейпцизького книжкового ярмарку: голоси спротиву та гідності [Електронний ресурс] : [про заходи української програми на ярмарку, їх теми та учасників] / Марина Губіна // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/ukrayinska-sczena-lejpcyzkogo-knyzhkovogo-yarmarku-golosy-sprotyvu-ta-gidnosti/>.

201. Україна провела 27 презентацій і дискусій [за участі письменників, журналістів та арткритиків] на Лейпцизькому книжковому ярмарку [в межах української програми] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3977177-ukraina-provela-27-prezentacij-i-diskusij-na-lejpcizkomu-knizkovomu-armarku.html>.

202. Фещук, Вікторія. Книжковий Лейпциг – 2025: чутливі читачі і складні питання [Електронний ресурс] : [про Український стенд] / Вікторія Фещук // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://chytomo.com/knyzhkovyj-lejptsyh-2025-chutlyvi-chytachi-i-skladni-pytannia/>.

203. Шубчик, Марія. Книги, які не зупинити: Україна на Лейпцизькому книжковому ярмарку [Німеччина] [Електронний ресурс] / Марія Шубчик // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/knigi-yaki-ne-zupiniti-ukrajina-na-lejpcizkomu-knizhovomu-yarmarku-307393/>.

204. Як Україна була представлена на Лейпцизькому книжковому ярмарку: результати та висновки [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Тетяна Петренко, Марія Шубчик, Максим Буткевич [та ін.] // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/983857-ak-ukraina-bula-predstavlena-na-lejpcizkomu-knizkovomu-armarku-rezultati-ta-visnovki/>.

Учасники Українського стенду про події, які найбільше цікавили іноземців, які українські книжки мали найвищий попит та свої враження від ярмарку.

III Фестиваль «Книжкова країна» (м. Київ)¹

205. Агаджанова, Анаїд. Шість годин поезії: #ФРОНТМЕНИ на «Книжковій країні» [Електронний ресурс] : [про програму проєкту #ФРОНТМЕНИ на фестивалі «Книжкова країна»] / Анаїд Агаджанова // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/23/672427_shist_godin_poezii_frontmeni.html.

206. Богуславець, Софія. 9 подій, які варто відвідати на фестивалі «Книжкова країна» 2025 [Електронний ресурс] / Софія Богуславець // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/9-podij-yaki-varto-vidvidaty-na-festyvali-knyzhkova-krayina-2025/>.

207. Большакова, Анастасія. Презентації книг військових, майстер-класи та квіти. У Києві відбувається «Книжкова країна» [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-rozpochavsya-festival-knizhkova-krajina-programa-festivalyu-307707/>.

208. Здоровило, Тарас. «Книжкова країна»: фестиваль зібрав 72 500 відвідувачів і побив рекорд за кількістю проданих книг [Електронний ресурс] : [підсумки проведення фестивалю] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189119/>.²

209. Катаєва, Марія. У столиці триває фестиваль «Книжкова країна»: репортаж [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 26 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111647/>.

210. На «Книжковій країні» буде павільйон творчості військових. Що найважливішого? [Електронний ресурс] : [про програму павільйону творчої репрезентації військових і ветеранів #Фронтмени у межах фестивалю «Книжкова країна» (м. Київ)] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання :

¹ Див. також: Головань, Дарина. Книжкове тату, марафон мілітарної поезії й родинні читання. Що буде на третій «Книжковій країні» [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю у м. Києві] // Village Україна : [інтернет-газ.]. 2025. 15 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/361815-tretya-laquo-knizhkova-krayina-raquo-na-vidng-yaki-podiyi-mozhna-vidvidati>; Які події варто відвідати на фестивалі «Книжкова країна» [у м. Києві] [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. 2025. 16 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.04.2025. <https://chytomo.com/iaki-podii-varto-vidvidaty-na-festyvali-knyzhkova-kraina/>.

² Див. також: Фестиваль «Книжкова країна» [у м. Києві] відвідали понад 72 тисячі людей [Електронний ресурс] : [підсумки проведення фестивалю] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. 2025. 28 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 29.04.2025. <https://chytomo.com/festyval-knyzhkova-kraina-vidvidaly-ponad-72-tysiachi-liudej/>.

[портал]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://chytomo.com/na-knyzhkovij-kraini-bude-paviljon-tvorchosti-vijskovykh-shcho-najvazhlyvishoho/>.

211. Премія книжкових блогерів [яку заснував фестиваль «Книжкова країна»] оголосила переможців [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 26 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://chytomo.com/premiia-knyzhkovykh-bloheriv-oholosyla-peremozhtsiv/>.

Видавнича справа в інших країнах

212. Деберна, Тетяна. Польський письменник [Анджей] Стасюк пояснив, чому припинив видавати російських авторів і як відкрив для поляків Андруховича, Жадана й Прохаська [Електронний ресурс] / Тетяна Деберна // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 29 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://espresso.tv/kultura-polskiy-pismennik-stasyuk-poyasniv-chomu-priviniv-vidavati-rosiyskikh-avtoriv-i-yak-vidkriv-dlya-polyakiv-andruxovicha-zhadana-y-prokhaska>.

213. Книга [«Три сходи́нки Голодомору» письменниці Еліни Заржицької] української фундації в Угорщині [«UNABOOK»] увійшла до почесного списку [найкращих дитячих книг 2025 року за версією Міжнародної ради з дитячої та підліткової книги] IBBY [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3979269-kniga-ukrainskoi-fundacii-v-ugorsini-uvijsla-do-pocesnogo-spisku-ibby.html>.

214. Нестелеєв, Максим. Букіністичні книжки як серйозний гравець видавничого ринку [Електронний ресурс] : [про підсумки проведення Паризького книжкового фестивалю (Франція) та актуальні виклики європейського книговидавання] / Максим Нестелеєв // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://tyzhden.ua/bukinistychni-knyzhky-iak-serjoznyj-hravets-vydavnychoho-rynku/>.

215. У Парижі [в межах фестивалю Livre] оголосили номінантів премії [Freedom to Publish Prix Voltaire 2025] Міжнародної асоціації видавців – серед них росіянин і білоруси [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/biloruskih-i-rosiyskih-vidavciv-nominuvali-na-premiyu-mizhnarodnoji-asociaciji-vidavciv-50506145.html>.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

216. Кепін, Дмитро. Архітектурний портрет музеїв / Дмитро Кепін // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 2. – С. 16–17. – Рец. на кн.: Архітектурно-планувальна

організація розширення художніх музеїв : монографія / В. І. Дивак. Київ : Ліра-К, 2022. 248 с.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324516>.

217. Лобанок, Дар'я. Напад на шедеври. росіяни вже вдруге пошкодили Сумський [обласний] художній музей [ім. Никанора Онацького], який досі зберігає колекцію живопису [Електронний ресурс] : [про стан закладу і його колекції] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-vzhe-vdruge-poshkodili-sumskiy-hudozhniy-muzey-yakiy-dosi-zberigaye-kolekciyu-zhivopisu-307563/>.

218. Маленков, Роман. [Державний історико-архітектурний] Заповідник «Стародавній Київ» – символ національної пам'яті: директор Роман Маленков про місію та плани [Електронний ресурс] / Роман Маленков ; [бесіду вела] Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111310/>.

Див. № 52, 94, 103, 110, 111, 122.

Цифровізація в музеях, заповідниках і закладах музейного типу

219. Науковці [музею та фахівці наукової лабораторії «Архаїка»] розробили 3D-модель Одеського археологічного музею [та отримали грант на створення віртуальної бази даних для зберігання всіх відсканованих матеріалів] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979297-naukovci-rozrobili-3dmodel-odeskogo-arheologicnogo-muzeu.html>.

Див. № 4, 230, 269.

Історія музейної справи

Див. № 173.

Міжнародне співробітництво

220. Григоренко, Валентина. Світло в темні часи. Вітражі з київського музею вперше виїхали за кордон [Електронний ресурс] / Валентина Григоренко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3953/2006/188810/>.

Про виставку «Світло в темні часи» вітражів з колекції Нац. музею мистецтв ім. Б. та В. Ханенків (м. Київ) у Музеї Шнютгена (м. Кельн, Німеччина). Виставка є частиною реставраційно-експозиційного проекту, що передбачає не тільки експонування, а також наукове дослідження та реставраційно-консерваційні заходи, які виконують фахівці реставраційної майстерні Кельнського собору. Проект реалізується за підтримки спільної програми «Україна/Ukraine», яку фінансують Мистецький фонд Е. фон Сіменса та Фонд Г. Реемтсма.

221. У Гамбурзькій мистецькій галереї [(Кунстхалле, Німеччина)] з'явився україномовний аудіогід [Електронний ресурс]// Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3978524-u-gamburzkij-misteckij-galerei-zavivsa-ukrainomovnij-audiogid.html>.

222. У двох музеях Туреччини [Археологічному музеї Стамбула та Музеї Трої в м. Чанаккале] з'явилися україномовні аудіогіди [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3984633-u-dvoh-muzeah-tureccini-zavilis-ukrainomovni-audiogidi.html>.

223. У Національному музеї етнографії та природничої історії у Молдові презентували україномовний аудіогід [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/795830-u-natsionalnomu-muzei-etnografii-ta-prirodnichoi-istorii-u-moldovi-prezentovali-ukrainomovniy-audiogid>.

Див. № 242, 276.

Робота музеїв інших країн

224. Дорошенко, Пітер. «Якщо не говоритимемо про свою культуру, росія привласнить її» – директор Українського музею в Нью-Йорку Пітер Дорошенко [Електронний ресурс] / Пітер Дорошенко ; [інтерв'ю вела] Яна Качковська // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://suspilne.media/culture/984743-akso-ne-govoritimemo-pro-svou-kulturu-rosia-privlasnit-ii-direktor-ukrainskogo-muzeu-v-nu-jorku-piter-dorosenko/>.

Директор Українського музею в м. Нью-Йорку (США) про діяльність музею та його колекцію, підтримку української культури в умовах війни, деколонізацію культурного дискурсу через збереження й популяризацію українського мистецтва та перспективи музею.

225. У Швейцарії [у Музеї братів Клаус у м. Саксельні] представили виставку [«Мир»] українських і швейцарських митців на тему миру [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3981914-u-svejcarii-predstavili-vistavku-ukrainskih-i-svejcarskih-mitciv-na-temu-miru.html>.

Див. № 121.

Організація та управління в галузі музейної справи

226. [Голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики] Микита Потураєв, [заступниця голови Комітету] Євгенія Кравчук та [голова підкомітету з питань культури] Микола Княжицький зустрілися з керівниками львівських музеїв [та обговорили важливість

збереження культурної спадщини в умовах війни та необхідність підтримки музеїв від держави] [Електронний ресурс] / Пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383724>.

227. Евакуацію музейних цінностей провели у 63 закладах культури – МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] [Електронний ресурс]: [брифінг першої заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій України Галини Григоренко] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3981111-evakuaciju-muzejnih-cinnostej-proveli-u-63-zakladah-kulturi-mksk.html>.

228. Здоровило, Тарас. На реконструкцію закривається [Національний] музей «Чорнобиль» у Києві [у зв'язку з реновацією та оновленням експозиції] [Електронний ресурс] : [про заплановані зміни в музеї] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189099/>.

229. Матяш, Таня. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] готує евакуацію музеїв із прифронтових областей: Сумщини, Чернігівщини, Харківщини та Запоріжжя [Електронний ресурс] : з початку повномасштабного вторгнення росії було проведено евакуаційні заходи з 63 закладів культури / Таня Матяш // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

https://lb.ua/culture/2025/04/14/671023_mksk_gotuie_evakuatsiyu_muzeiv_iz.html.¹

230. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький [в межах робочої поїздки] обговорив з працівниками культури Запорізької області евакуацію культурних цінностей [і цифровізацію колекцій музеїв регіону] [Електронний ресурс] : [про учасників та теми зустрічей] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 28.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3986177-tocickij-obgovoriv-z-pracivnikami-kulturi-zaporizkoi-oblasti-evakuaciju-kulturnih-cinnostej.html>.

231. Мінкульт не має потужностей для евакуації музейних цінностей із загрожених територій [Електронний ресурс] // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/minkult-ne-maye-mozhливosti-evakuyuvati-muzeji-z-prifrontovih-teritoriy-307482/>.

¹Див. також: МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] забезпечило приміщення для евакуації предметів з шести музеїв Чернігівщини [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. 2025. 16 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.04.2025.

<https://day.kyiv.ua/news/160425-mksk-zabezpechylo-prymishchennya-dlya-evakuatsiyi-predmetiv-z-shesty-muzeviv>.

Про учасників брифінгу в МКСКУ та інформацію щодо евакуації музейних колекцій, які відбудуться у квітні ц. р.

232. Представники МКСК [Міністерства культури та стратегічних комунікацій України] на Сумщині ознайомилися з процесом евакуації музейних цінностей [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 17 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983127-predstavniki-mksk-na-sumsini-oznajomilisa-z-procesom-evakuacii-muzejnih-cinnostej.html>.

Про робочу поїздку заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України С. Беляєва і державного секретаря МКСКУ О. Куроченка до Сумської обл., де було проведено низку зустрічей щодо збереження культурної спадщини в умовах війни та ознайомлення з процесом евакуації музейних цінностей.

Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу

Музейні фонди

233. Вінницькому [обласному] краєзнавчому музею передали стародрук 1758 року [«Октоїх», втрачений під час Другої світової війни] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3982486-vinnickomu-kraeznavcomu-muzeu-peredali-starodruk-1758-roku.html>.

234. Галух, Олександр. У столичному Музеї війни [Національному музеї історії України у Другій світовій війні] з'явився гігантський експонат [– зруйнований окупантами трансформатор]. Фото [Електронний ресурс] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111018/>.

235. Дмитрук-Сорохтей, Інна. Атрибуція портрета королеви Марії Людовіки Гонзаги де Невер (1611–1667) [з фондів Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Г. Возницького] / Інна Дмитрук-Сорохтей // Образотвор. мистецтво. – 2024. – № 3–4. – С. 122–125.

236. Дмитрук-Сорохтей, Інна. Творчість Миколи Федюка [(1885–1962)]: особливості реставрації та дослідження творів зі збірки Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Г. Возницького / Інна Дмитрук-Сорохтей, Мар'яна Максимів, Юлія Островська // Образотвор. мистецтво. – 2024. – № 1–2. – С. 92–95; № 3–4. – С. 118–121.

237. Коваль, Ярина. Унікальна рукописна пам'ятка Волині: у Києві [Національному заповіднику «Софія Київська»] презентували факсимільну копію Дубенського Євангелія [Електронний ресурс] / Ярина Коваль // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://zahid.espreso.tv/kultura-unikalna-rukopisna-pamyatka-volini-u-kievi-prezentuvali-faksimilnu-kopiyu-dubenskogo-evangeliya>.

238. Музей писанкового розпису [м. Коломия (Івано-Франківська обл.)] поповнив колекцію твором військового[-писанкаря Олега Кіращука] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3977544-muzej-pisankovogo-rozpisu-popovniv-kolekciu-tvorom-vijskovogo.html>.

239. У музеї на Волині [Ковельському історичному музеї] з'явився унікальний старовинний килим ручної роботи [Електронний ресурс] // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.

<https://www.volyn.com.ua/news/286388-u-muzei-na-volyni-z-iavyvsia-unikalnyi-starovynnyi-kylym-ruchnoi-roboty>.

Див. № 261.

Виставкова діяльність, експозиції

240. В Музеї однієї вулиці [(м. Київ)] відкрилася виставка «Титани музики у посмертних масках» [масок видатних українських і світових композиторів, значна частина яких експонується вперше] [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2025. – 16 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.04.2025.

<https://day.kyiv.ua/news/160425-v-muzeyi-odniyeyi-vulytsi-vidkrylasya-vystavka-tytany-muzyky-u-posmertnykh-maskakh>.

241. Відродження українського дива: [у Музеї Митрополита Андрея Шептицького] у Львові відкрилась виставка яворівської іграшки та гуцульських писанок [Електронний ресурс] / [Музей Митрополита Андрея Шептицького] // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/531114-vidrozhennia-ukrainskoho-dyva-u-lvovi-vidkrylas-vystavka-iavorivskoi-ihrashky-ta-hutsulskykh-pysanok>.

242. Журунова, Тетяна. На перетинах мистецтва та історії: виставки, спричинені війною / Тетяна Журунова // Образотвор. мистецтво. – 2024. – № 3–4. – С. 24–27.

Про роботу Вінницького обл. краєзнавчого музею в умовах воєнного стану, зокрема проведення виставок: політичної карикатури художника О. Нікітіна, плакатів молодих митців групи MON, а також міжнародного виставкового проєкту «Ленд-арт і археологія. Україна – Литва».

243. Історична пам'ять у новому світлі: у Києві [Національному музеї «Київська картинна галерея»] відкрилася унікальна виставка [«Терещенківська, 9»] про родину Терещенків та їхній масток [Електронний ресурс] : [про експозицію] / підгот. Вероніка Резніченко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.04.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/istorichna-pamjat-u-novomu-svitli-u-kijevi-vidkrilasja-unikalna-vistavka-pro-rodinu-tereshchenkiv-ta-jikhnij-majetok-foto.html>.

244. [Національний центр народної культури] Музей Гончара [(м. Київ)] покаже колекцію «[Іканича – мариупольська писанка]» унікальних писанок із [знищеного у 2022 р. краєзнавчого музею] Маріуполя [Електронний ресурс] // Platfor.ma : [інтернет-журн.]. – 2025. – 21 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.04.2025.

<https://www.platfor.ma/muzej-gonchara-pokazhe-kolektsiyu-unikalnyh-pysanok-iz-mariupolya/>.

245. Нікітенко, Людмила. Земля скарбів: науковці представили знайдені на Черкащині 1500-річні фігурки чоловічків та звірів [Електронний ресурс] / Людмила Нікітенко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3952/2006/188696/>.

Виставка давньослов'янських старожитностей VI–VII ст., знайдених на околицях с. Мартинівка (Черкаська обл.), в Нац. музеї історії України (м. Київ).

246. Стахів, Андріана. «Дорога довша як життя»: [у Національному музеї] у Львові [ім. Андрея Шептицького] відкрили велику виставку художника Дмитра Стецька [(1943–2017)]. Фото [Електронний ресурс] / Андріана Стахів // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.04.2025.

<https://zahid.espreso.tv/kultura-doroga-dovsha-yak-zhittya-u-lvovi-vidkrili-veliku-vistavku-khudozhnika-dmitra-stetska-foto>.

247. Стахів, Андріана. Уперше з 2022-го: виставкою давньої зброї Арсенал у Львові відкрили для відвідувачів [Електронний ресурс] / Андріана Стахів // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://zahid.espreso.tv/kultura-upershe-z-2022-go-vistavkoyu-davnoi-zbroi-arsenal-u-lvovi-vidkrili-dlya-vidviduvachiv>.

Виставковий проєкт «Оборонна індустрія Львова (від середньовіччя до ранньомодерного часу)» в Музеї-Арсеналі (відділ Львівського історичного музею).

248. Тарнавська, Оксана. У Домі Франка [Львівському національному літературно-меморіальному музеї Івана Франка] відбулося відкриття виставки Осипа Сорохтея «Хресна дорога» [Електронний ресурс] : до 135-річчя [від дня народження] художника представлений графічний цикл відомого українського митця, галицького експресіоніста, митця початку ХХ століття / Оксана Тарнавська // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 13 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/531051-vystavka-osypa-sorokhteia>.

249. У Запоріжжі [Історико-культурному комплексі «Запорозька Січ»] показали знайдені на узбережжі Дніпра срібні монети IX–X століть [після падіння рівня води у р. Дніпрі внаслідок підриву російськими окупантами Каховської ГЕС] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. –

2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987880-u-zaporizzi-pokazali-znajdeni-na-uzberezzi-dnipra-sribni-moneti-ihh-stolit.html>.

250. У Національному музеї декоративно-прикладного мистецтва [Національному музеї декоративного мистецтва України (м. Київ)] презентували виставку «Ремесла, що живуть» [150 творів II половини XIX – початку XXI ст. з колекції музею] [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://ukrpohliad.org/culture/u-nacjonalnomu-muzeyi-dekoratyvno-prykladnogo-mystecztva-prezentuvaly-vystavku-remesla-shho-zhyvut.html>.

251. У [Національному музеї] Київській картинній галереї відбулася презентація двох [міжмузейних історико-мистецьких] виставкових проєктів [«Віч-на-віч із Миколою Ге» та «Терещенківська, 9»] [Електронний ресурс] : [про виставки] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3981082-u-kiivskij-kartinnij-galerei-vidbulasa-prezentacia-dvoh-vistavkovih-proektiv.html>.

252. Феценко, Євдокія. Гривня. Більше ніж гроші. Нацбанк долучився до представлення масштабної мистецької виставки [Електронний ресурс] / Євдокія Феценко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 2 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3952/2006/188690/>.

Виставка-експедиція «Гривня. Більше ніж гроші» архівних матеріалів та творів митців різних періодів, що осмислюють феномен гривні, в Нац. центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (м. Київ). Проєкт реалізується у співпраці з Держ. архівною службою України, Центральним держ. архівом вищих органів влади та управління України, ГО «Платформа культурних ініціатив» та Музеєм грошей Нац. банку України.

Див. № 36, 40, 41, 44, 45, 133, 220, 225, 270.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

253. Зборовський, Анатолій. Бути – народом! [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 квіт. (№ 16). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26901>.

Літературно-мистецький вечір «Бути – народом!» пам'яті поета, прозаїка, публіциста, журналіста і громадського діяча І. Низового (1942–2011) в Нац. музеї літератури України (м. Київ).

254. У Києві [Національному музеї історії України у Другій світовій війні] відбувся показ [документального] фільму про війну [«Томмі Ган: На шляху до Куп'янська»], знятого іноземним добровольцем [Марком «Джино» Джаннетті, який у 2022 р. приєднався до Міжнародного легіону Головного управління розвідки Міністерства оборони України] [Електронний ресурс] // Укрінформ :

[інтернет-платформа]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3978237-u-kievi-vidbuvsja-pokaz-filmu-pro-vijnu-znatogo-inozemnim-dobrovolcem.html>.¹

Див. № 35, 71.

Колекціонування

255. Катаєва, Марія. Інсталяція півників незламності у Софії Київській привертає увагу до «невидимих» травм військових [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/110661/>.

Про виставку «Півники незламності» фігурок півників Васильківського майолікового заводу (Київська обл.) з колекції лор-хірурга І. Гринька в галереї «Хлібня» Нац. заповідника «Софія Київська» та про діяльність благодійного фонду «Півник», створеного на базі приватної клініки лор-хірургії RHINO, з відновлення слуху українських військових.²

256. Стахів, Андріана. У Львові презентували унікальні рисунки Олекси Новаківського часів Першої світової війни [Електронний ресурс] / Андріана Стахів // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://zahid.espreso.tv/kultura-u-lvovi-prezentovali-unikalni-risunki-oleksi-novakivskogo-chasiv-pershoi-svitovoi-viyni>.

Виставка «Сейф Новаківського 14–18» творів із сімейного сейфу-архіву художника О. Новаківського (1872–1935) у Львівському муніципальному мистецькому центрі.

257. Чмелик, Ірина. Виставка досягнень франківського мистецтва [Електронний ресурс] / Ірина Чмелик // Post impreza : [інтернет-вид.]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://postimpreza.org/texts/vystavka-dosiahnen-frankivskoho-mystetstva>.

Про виставку робіт з приватної художньої колекції письменника Ю. Андруховича у «Підземному переході Ватабундо» (м. Івано-Франківськ).

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

258. На Вінниччині [у с. Слобода Підлісівська Ямпільської громади] археологи виявили унікальний скельно-печерний комплекс [із давніми зображеннями] [Електронний ресурс] : [коментар старшого наукового співробітника Науково-дослідного центру «Охоронна археологічна служба

¹Див. також: Зборовський, Анатолій. Американський фільм-спогад про російсько-українську війну [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. 2025. 11 квіт. (№ 15). Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 11.04.2025.

<https://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26879>.

²Див. також: Баранівська, Таміла. У Києві [галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська»] відкрили виставку півників [Васильківського майолікового заводу з приватної колекції лікаря-отоларинголога, засновника благодійного фонду «Півник» Івана Гринька], які мають привертати увагу людей до проблеми слуху у військових [Електронний ресурс] / Таміла Баранівська, Аліна Бурцева // Суспільне. Київ : [сайт]. 2025. 1 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 02.04.2025. <https://suspilne.media/kyiv/984813-u-kievi-vidkrili-vistavku-pivnikov-aki-maut-privertati-uvagu-ludej-do-problemi-sluhu-u-vijskovih/>.

України» Павла Нечитайла] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3979875-na-vinniccini-arheologi-viavili-unikalnij-skelnopecernij-kompleks.html>.

259. Осаульчук, Олег. Найдавніша в Європі писанка – родом зі Львова! [Електронний ресурс] / Олег Осаульчук, Остап Лазурко ; [інтерв'ю записала] Юлія Ліщенко // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.
<https://wz.lviv.ua/life/531188-naidavnishha-v-yevropi-pysanka-rodом-zі-lvova>.

Директор та молодший науковий співробітник НДЦ «Рятівна археологічна служба» Інституту археології НАН України про історію віднайдення 2013 р. найдавнішої у Європі 500-літньої писанки на качиному яйці під час дослідження водозбірника у центрі м. Львова та значення цієї унікальної знахідки, яка зберігається у фондах Музею писанкового розпису в м. Коломиї (Івано-Франківська обл.), а також про історію водозбірників м. Львова.

260. Розвідка [Головне управління розвідки Міністерства оборони України та Державна архівна служба України в розділі «Викрадена спадщина» порталу War & Sanctions] оприлюднила імена росіян, причетних до вивезення з [тимчасово окупованих територій] України архівів [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3985443-rozvidka-opriludnila-imena-rosian-pricetnih-do-vivezenna-z-ukraini-arhiviv.html>.

261. Сенсаційна знахідка на Волині [в с. Бузаки] – з річки підняли човен з минулих століть [який після проведення досліджень і консервації буде зберігатися в Камінь-Каширському краєзнавчому музеї (Волинська обл.)] [Електронний ресурс] / [Камінь-Каширський краєзнавчий музей Камінь-Каширської міської ради] // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://www.volyn.com.ua/news/286778-sensatsiina-znakhidka-na-volyni-z-richky-pidnialy-choven-z-mynulykh-stolit>.

262. Хорунжа, Галина. Зберегти для майбутнього / Галина Хорунжа// Образотвор. мистецтво. – 2024. – № 3–4. – С. 141. – Рец. на кн.: Консервація середньовічної поліхромної дерев'яної скульптури: історія, теорія, практика / Мішель Марінкола, Лукреція Каржер. Київ : Родовід, 2024. 280 с.

Див. № 76, 114, 117, 122. 226.

Нематеріальна культурна спадщина

263. Терлюк, Ірина. Лемківська жіноча прикраса увійшла до нематеріальної культурної спадщини Тернопільщини [Електронний ресурс] / Ірина Терлюк // Суспільне. Тернопіль : [сайт]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.04.2025.

<https://suspilne.media/ternopil/984831-lemkivska-zinoca-prikrasa-uvijsla-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-ternopilsini/>.

Див. № 270, 276.

Охорона та збереження культурної спадщини

264. Большакова, Анастасія. «Ніяких робіт не ведеться»: забудовники знищили старовинне поховання в Острозі [Рівненська обл.] [Електронний ресурс] : [за повідомленням працівника Центру вивчення спадщини князів Острозьких Миколи Бендюка] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 15 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 16.04.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/zabudovniki-znishchili-starovinne-pohovannya-v-ostrozi-307529/>.¹

265. Галух, Олександр. Як зберегти культурну спадщину: у столиці обговорили проблеми захисту пам'яток [Електронний ресурс] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 23 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111538/>.

Про хід та учасників круглого столу у КМДА, присвяченого збереженню пам'яток в умовах війни та внутрішніх загроз.

266. Кириленко, Вадим. Будь-яка вибухова хвиля може зруйнувати мозаїки XI століття у Софійському соборі [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Вадим Кириленко // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 18 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3983678-budaka-vibuhova-hvila-moze-zrujnuvati-mozaiki-xi-stolitta-u-sofijskomu-sobori.html>.

Заступник генерального директора Нац. заповідника «Софія Київська» про засоби захисту пам'ятки та небезпеки, які існують для неї в умовах війни.

267. Лаврук, Анастасія. На Львівщині починають відновлювати давній палац Марсів [– пам'ятку архітектури місцевого значення XVIII ст.]. Стало відомо, що там планують зробити [Електронний ресурс] : [а також про історію палацу] / Анастасія Лаврук // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 25 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.04.2025.

https://tvoemisto.tv/news/palatsi_marsiv_na_lvivshchyni_peretvorytsya_na_muzey_pershyy_etap_175530.html.

268. Нові об'єкти культурної спадщини Сумщини увійшли до Держреєстру нерухомих пам'яток України [Електронний ресурс] // SumyToday : [портал]. – 2025. – 20 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.04.2025.

<https://sumy.today/news/culture/46863-novi-obiekty-kulturnoi-spadshchyny-sumshchyny-uviishly-do-derzhreiestru-nerukhomykh-pamiatok-ukrainy.html>.

269. Сенченко, Наталія. Документальна спадщина Києво-Печерської лаври у цифровому просторі / Наталія Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2025. – № 1. – С. 16–23.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/322827>.

¹ Див. також: Бендюк, Микола. Забудовники нищать спадщину Острога [Рівненська обл.] [Електронний ресурс] / Микола Бендюк // Район. Історія : [сайт]. 2025. 15 квіт. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.04.2025. <https://history.rayon.in.ua/blogs/798447-zabudovniki-nishchat-spadshchinu-ostroga>.

Про підходи до збереження документальної спадщини Києво-Печерської лаври в цифровому форматі, зокрема в контексті оцифровування архівних матеріалів і забезпечення їх доступності.

270. У Житомирі [в межах культурно-мистецького проєкту «Культурне коло: світ традицій та обрядовості Полісся»] презентували культурну спадщину Андрушівської [міської територіальної] громади [(Житомирська обл.), зокрема представлено обрядову страву «крупки» та експонати Музею українського рушника] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 30 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3987748-u-zitomiri-prezentuvali-kulturnu-spadsinu-andrusivskoi-gromadi.html>.

271. Україні важливо створити систему для збереження даних про злочини рф проти культурної спадщини – експерт [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3980969-ukraini-vazlivo-stvoriti-sistemu-dla-zberezenna-danih-pro-zlocini-rf-proti-kulturnoi-spadsini-ekspert.html>.

Про заяву керівника Центру прав людини та меморіалізації війни при Київській школі економіки А. Дробовича під час пресконференції в Укр. медіацентрі за підсумками проведеного в м. Києві тренінгу «Збір та дослідження доказів проти культурної спадщини», а також про його організаторів і учасників.

Культурна спадщина: втрати через війну

272. В Україні через російську агресію пошкоджені 1419 пам'яток культурної спадщини [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.04.2025.
<https://wz.lviv.ua/news/530534-v-ukraini-cherez-rosiisku-ahresiiu-poshkodzheni-1419-pamiatok-kulturnoi-spadschyny>.

273. Лобанок, Дар'я. Зруйнована історія Сум. Які пам'ятки міста пошкоджено російськими ракетними ударами і чи є шанс на їхнє відновлення [Електронний ресурс] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 22 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.04.2025.
<https://life.pravda.com.ua/culture/u-sumah-zruynovani-pam-yatki-arhitekturi-307653/>.

274. Лобанок, Дар'я. росія вкрала понад 1,7 млн українських скарбів і торгує ними на чорному ринку – міністр культури [та стратегічних комунікацій України Микола Точицький] [Електронний ресурс] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.
<https://life.pravda.com.ua/culture/na-chornomu-rinku-torguyut-spadschchinoyu-z-ukrajini-307455/>.

Див. № 98.

Реставраційні роботи

275. Асадчева, Тетяна. Від ломбарду до бізнес-центру: у Києві відновили самотутню перлину ар-нуво [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.04.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111151/>.

Про завершення реставраційних робіт з відновлення фасаду колишнього міського ломбарду, зведеного у 1907–1909 рр. за проєктом архітектора В. Осмака.

Див. № 236.

Міжнародне співробітництво

276. Збереження ремесел через освіту: роль університетів у проєкті DRANICA.24 [Електронний ресурс] // Район. Освіта : [сайт]. – 2025. – 1 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.04.2025.

<https://osvita.rayon.in.ua/news/794248-zberezhennya-remesel-cherez-osvitu-rol-universitetiv-u-proekti-dranica24>.

Про мету проєкту DRANICA.24 – «Промоція дерев'яних виробів як елементів нематеріальної культурної спадщини Карпатського євросереєону. Технічний посібник з традиційної обробки деревини», та його офіційне відкриття в Археологічному музеї ім. проф. Е. Балагурі (м. Ужгород). Проєкт координується Торгово-промисловою палатою повіту Марамуреш (Румунія) та реалізується в партнерстві з Музеєм Марамуреш (Румунія), Ужгородським нац. університетом та Університетом Мішкольн (Угорщина).

277. У Вільнюсі учасники міжнародного проєкту обговорили захист і відновлення культурної спадщини України [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 12 квіт. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.04.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3981166-u-vilnusi-ucasniki-miznarodnogo-proektu-obgovorili-zahist-i-vidnovlenna-kulturnoi-spadsini-ukraini.html>.

Про онлайн-виступ першої заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій України Г. Григоренко під час панельної дискусії, присвяченої реалізації спільних зусиль з підтримки культурної спадщини України, на III Міжнародній конференції у межах європейського культурного проєкту «UREHERIT. Архітектори для спадщини в Україні: відтворення ідентичності та пам'яті» в м. Вільнюсі (Литва).

Див. № 102.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Горпиненко Д. 135

Мушкін Є. 94

Петрова Н. 190

Плитка-Горицвіт П. 70

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКСКУ	Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Форум «Стратегія розвитку культури в Україні 2025–2030: ключові кроки реалізації» (м. Київ)	3
Теорія культури	4
Історія культури	4
Культура і суспільство	4
Культура і держава. Культура і влада	5
Інформаційна політика	5
IV Міжнародний форум Kyiv StratCom Forum «Інформаційна стійкість України в умовах глобальних змін» (м. Київ)	5
Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України	7
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят	9
Великодні свята	9
Креативні індустрії	11
Культура і новітні технології	11
Трансформація громадського простору засобами культури та мистецтва	12
Краєзнавство	12
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство	12
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	13
Робота з дітьми та молоддю	13
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю ..	13
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ	13
Мовна політика держави	13
Мовні питання	14
Відновлення та збереження національної пам'яті	15
Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму	15
Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій	16
Персоналії діячів української культури	16
ШЕВЧЕНКІАНА	17
Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури	17
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань) Українці за кордоном. Культура українського закордоння	19
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	20
Проблеми галузі, побажання та пропозиції, висловлені на адресу Міністерства культури та підвідомчих установ	21
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад	21
Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі	22
Український культурний фонд	22
Правові питання галузі	22
Нормативно-правове забезпечення галузі	23
Освіта. Кадри	23
Початкова мистецька освіта	23
Кадри	23
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	24
Євроінтеграція України	28
Український інститут	28

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проекти	28
НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО	29
Фольклор	29
Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв	29
Міжнародне співробітництво	29
Види і жанри аматорства	30
Образотворче аматорство та народні художні промисли	30
Музичне аматорство	30
Театральне аматорство	30
Хореографічне аматорство	31
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ	31
Новації в бібліотеках	32
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи	32
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір» у НБУВ (м. Київ)	33
Робота бібліотек інших країн	34
Мережа та типи бібліотек	35
Основні напрями діяльності бібліотек	36
Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження)	36
Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек	37
Інформаційні технології в бібліотеках	38
Соціокультурна діяльність бібліотек	38
Бібліографія, бібліографознавство	38
Читання	38
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА	39
Український інститут книги	41
Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки	41
Болонський ярмарок дитячої книги (Італія)	41
Лейпцизький книжковий ярмарок (Німеччина)	42
III Фестиваль «Книжкова країна» (м. Київ)	43
Видавнича справа в інших країнах	44
МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ	44
Цифровізація в музеях, заповідниках і закладах музейного типу	45
Історія музейної справи	45
Міжнародне співробітництво	45
Робота музеїв інших країн	46
Організація та управління в галузі музейної справи	46
Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу	48
Музейні фонди	48
Виставкова діяльність, експозиції	49
Літературні та мистецькі заходи в музеях	51
Колекціонування	52
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	52
Нематеріальна культурна спадщина	53
Охорона та збереження культурної спадщини	54
Культурна спадщина: втрати через війну	55
Реставраційні роботи	56
Міжнародне співробітництво	56
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ	56

Довідкове видання

КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список
Випуск 4
Періодичність 12 випусків на рік
Виходить з 1989 року

Укладачі:
БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна
БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна
ПАНІМАТЧЕНКО Олена Валентинівна
СОЛОМКА Валентина Анатоліївна
ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2025

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3,49.
Б/т. Зам. № 42.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017